

41 928

JUS standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

7

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

jul

1973.

strana 153—186

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd
Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd

Cena pojedinom primerku din. 12. —
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu
slati neposredno na adresu prodavnice Jugo-
slovenskog zavoda za standardizaciju, Beo-
grad, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah
br. 933 ili na evidentni račun 60805-845-614

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—55/73—02 od 1. I. 1973. godine ovo
zdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

uvođenje znaka kvaliteta u Jugoslaviji (Branko
Cerovac, dipl. ing. i Đuka Lisica, dipl. ing.).... 155

uloga i rad interne standardizacije u udruženom
preduzeću »Iskra« (Franc Špiler, dipl. ing.).... 158

anotacije predloga standarda za javnu diskusiju
iz oblasti:

- tehnike zavarivanja 161
- anodne oksidacije aluminijuma i alumini-
jumskih legura 162
- gume za potrebe zdravstva 162
- eksploziva 162
- papirnih kartica za obradu informacije.... 163
- tolerancije navoja i galvanske prevlake za
navoj 163
- elektrotehničkih grafičkih simbola i insta-
lacionih cevi 163
- radioprijemnika 164
- poluprovodničkih sastavnih delova 164
- elektromehaničkih sastavnih delova za elek-
tronske uređaje 165
- vatrogastva 166
- mikrofilmova 166
- vatrostalnog materijala 167
- ferita 167

ispravke, izmene i dopune 168

objavljeni jugoslovenski standardi 169

međunarodna standardizacija:

- primljena dokumentacija 175
- kalendar zasedanja 179
- informacije ISO 182

pregled primljenih važnijih inostranih standarda 185

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

1973.
lipnja 153—158

pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti
standardizacije, stručnjake svih grana privrede

na saradnju u našem
biltenu »standardizacija«

dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati
na adresu izdavača.

Redakcija

153	aplikacija jugoslovenski standardi
154	izdavač i izdavači
155	izdavač i izdavači
156	izdavač i izdavači
157	izdavač i izdavači
158	izdavač i izdavači
159	izdavač i izdavači
160	izdavač i izdavači
161	izdavač i izdavači
162	izdavač i izdavači
163	izdavač i izdavači
164	izdavač i izdavači
165	izdavač i izdavači
166	izdavač i izdavači
167	izdavač i izdavači
168	izdavač i izdavači
169	izdavač i izdavači
170	izdavač i izdavači
171	izdavač i izdavači
172	izdavač i izdavači
173	izdavač i izdavači
174	izdavač i izdavači
175	izdavač i izdavači

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKE
ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU
Kara Mikića 16 Beograd
Cena pojedinačnog primerka din. 12
Godišnja pretplata din. 120 — Preporučeno
Kao dopunsko sredstvo za druge publikacije Jug-
oslovenskog zavoda za standardizaciju, Be-
ograd, ul. Kara Mikića br. 16, pošt. adresa
br. 303 ili na računski račun 88005-88004

STAMPAR
Bosanski izdavačko-tiskarski zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17

uvodenje znaka kvaliteta u jugoslaviji

Branko Cerovac, dipl. ing.
Đuka Lisica, dipl. ing.

prilog diskusiji o „tezama za izradu zakona o načinu utvrđivanja stepena kvaliteta i pouzdanosti proizvoda na tržištu“

značaj i potreba

Sadašnji tehnološki nivo u svetu postavlja u prvi plan, kao veoma značajno, pitanje kvaliteta proizvoda i usluga. Ukoliko je društvo razvijenije utoliko je organizacija sistema za određivanje i održavanje kvaliteta na višem stepenu. To praktično znači da su potrošači, proizvođači i društvo u celini sve bolje obezbeđeni u pogledu kvaliteta, kako po pitanju zaštite ljudskog života i zdravlja, zaštite ljudske sredine i imovine, tako i po pitanju ispunjavanja ostalih zahteva koji se postavljaju i propisuju za dati proizvod i usluge.

Složenost ove problematike, kao i njen opšti društveni, privredni i politički značaj unutar zemlje i u međunarodnim odnosima, zahtevaju stalan rad i naučni pristup njenom rešavanju, koji se zasniva na proverenim i priznatim rezultatima u svetu.

Razvoj privrede u našoj zemlji došao je u fazu kada se od nje traži ne samo da proizvodi dovoljnu količinu robe, nego i da proizvede robu koja će imati osobine koje potrošači i društvo u celini traže. Pritisak potrošača na proizvođače za siguran i bolji kvalitet je sve veći i očigledniji i prerasta u pritisak na celokupno društvo. Putem sredstava javnog informisanja (štampe, radija i televizije) potrošači izražavaju nezadovoljstvo, ukazujući na pojave slabog kvaliteta i usluga, koje ponekad imaju i šire razmere.

Osim toga, postoji i nezadovoljstvo proizvođača kvalitetnih proizvoda, koji zahtevaju drukčiji tretman svojih proizvoda u koje ulažu posebna sredstva i rad.

Ovi uslovi, kao i zahtevi koji se postavljaju pri uvozu i izvozu, stvorili su takvu atmosferu u zemlji da je jasno da sistem regulisanja kvaliteta treba menjati i postaviti na solidnije i savremenije osnove. Jedan od važnijih rezultata ovih shvatanja je proglašenje »Godine kvaliteta« do kojeg je došlo kada je decembra 1971. godine Savezna skupština donela Rezoluciju o kvalitetu proizvoda i usluga i o proglašenju 1972. godine Godinom kvaliteta u Jugoslaviji. Drugi važan rezultat je pristupanje pripremama za izradu novog Zakona o standardizaciji, kojim ova materija treba u celini da se reguliše. Pri tome se poseban značaj pridaje uvođenju znaka kvaliteta. Pri razmatranju uvođenja

znaka kvaliteta u nas neophodno je principski utvrditi i definisati među ostalim i sledeća osnovna pitanja:

- Koji se principi, priznati i u svetu, moraju poštovati da bi ovaj sistem u nas odgovarao pravoj nameni?
- Šta je opravdano tražiti i očekivati od uvođenja znaka kvaliteta, polazeći od stanja koje sada imamo?
- Koje su obaveze, ulaganja i organizacione promene potrebne da sistem funkcioniše na postavljenim principima?
- Da li su ulaganja i obaveze u sadašnjem momentu opravdani u poređenju sa rezultatima koji se očekuju?

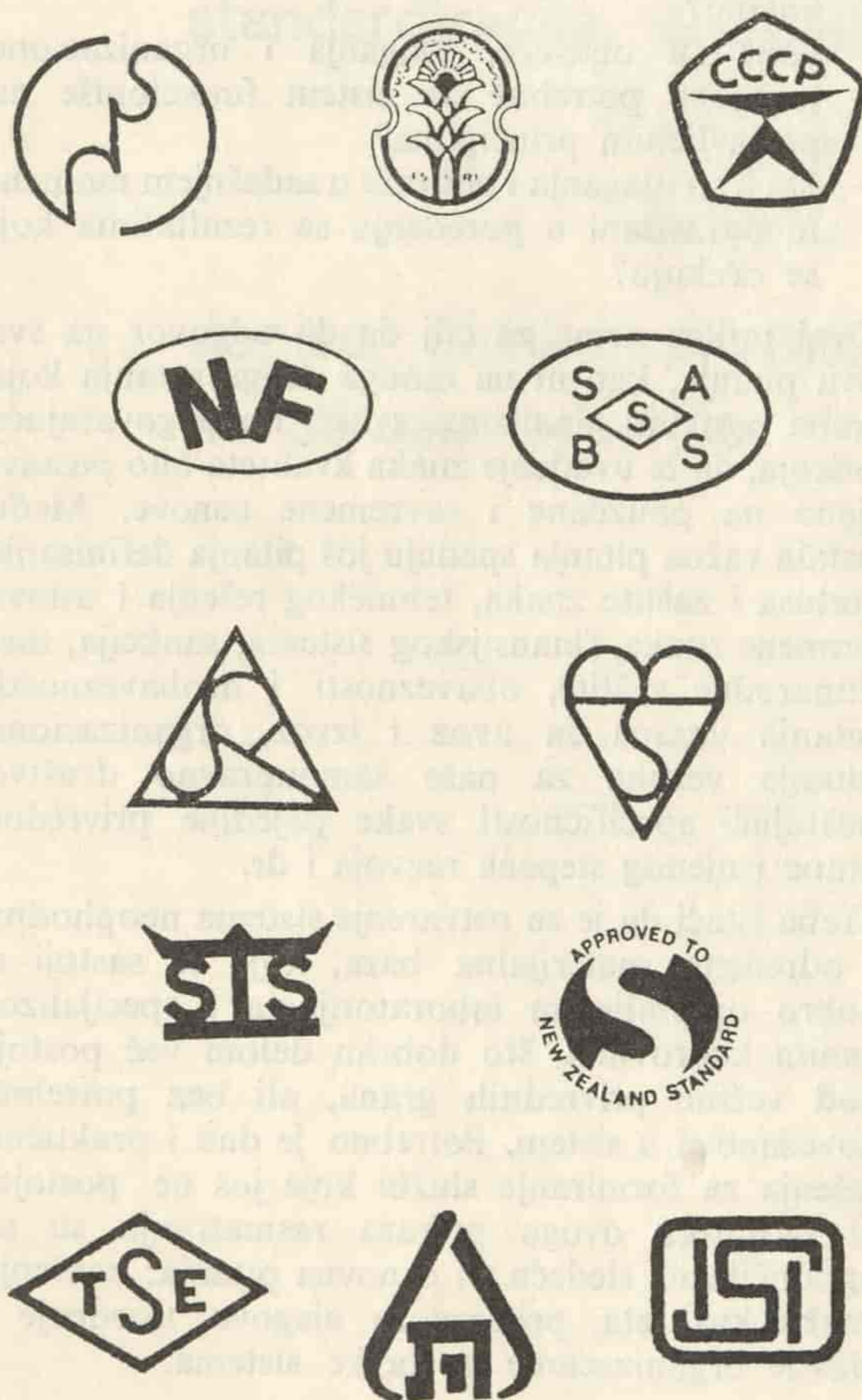
Ovaj prikaz nema za cilj da da odgovor na sva ova pitanja, kao ni na mnoga druga pitanja koja treba postaviti, analizirati i naći im odgovarajuća rešenja, da bi uvođenje znaka kvaliteta bilo postavljeno na pouzdane i savremene osnove. Među ostala važna pitanja spadaju još pitanja definisanje statusa i zaštite znaka, tehničkog rešenja i uslova primene znaka, finansijskog sistema, sankcija, međunarodne zaštite, obaveznosti i neobaveznosti, pitanja vezana za uvoz i izvoz, organizaciona pitanja vezana za naše samoupravno društvo poštujući specifičnosti svake pojedine privredne grane i njenog stepena razvoja i dr.

Treba istaći da je za ostvarenje sistema neophodna i određena materijalna baza, koja se sastoji u dobro opremljenim laboratorijama i specijalizovanim kadrovima, što dobrim delom već postoji kod većine privrednih grana, ali bez potrebne povezanosti u sistem. Potrebno je dati i praktična rešenja za formiranje službi koje još ne postoje. U nastanku ovoga prikaza rasmatranja su se ograničila na sledeća tri osnovna pitanja: značenje znaka kvaliteta, principi za njegovo uvođenje i glavne organizacione postavke sistema.

znak kvaliteta i principi za njegovo uvođenje

Uvođenje znaka kvaliteta je počelo u nekim zemljama još pre drugog svetskog rata i dobilo je već tada zakonsku podlogu.

Na pr. u Francuskoj je 12. 11. 1938. godine donet dekret o nacionalnom znaku kvaliteta NF, u Nemačkoj je još 1920. godine registrovan znak DIN, u Švedskoj je 19. 7. 1937. godine registrovan znak SIS, u Engleskoj je 1928. godine registrovan znak BS. U većini ostalih zemalja u svetu uvođenje znaka kvaliteta pada u godine za vreme i neposredno posle drugog svetskog rata. Tako na pr. u Danskoj znak DS registrovan je 1952. godine, 1951. godine u Irskoj znak CE, 1951. godine u Finskoj znak SFS, 1952. godine u Indiji znak ISI, 1944. godine u Japanu znak JIS, 1945. godine u Meksiku znak DGN, 1952. god. u Holandiji znak NEN i dr. Danas je u svim zemljama znak kvaliteta stekao svoju afirmaciju i poverenje potrošača i proizvođača. Tako na pr. u Japanu je do kraja 1971. godine broj preduzeća kojima je odobreno korišćenje znaka kvaliteta dostiglo blizu 11.000. Na sledećoj slici prikazani su znaci kvaliteta nekoliko zemalja.

Međunarodna organizacija za standardizaciju — ISO poklanja veliku pažnju pitanjima vezanim za uvođenje znaka kvaliteta, pa je na predlog Francuske 1950. godine formirala poseban tehnički odbor ISO/TC 73 — »Znaci usaglašenosti sa stan-

dardima«, u čijem radu učestvuje 46 zemalja. Od 1961. godine do danas ovaj odbor je izdao sledeće ISO preporuke: R189 — »Principi korišćenja standardnih znakova«, od marta 1961. godine, R436 — »Etiketiranje proizvoda«, od aprila 1965. godine i R526 — »Značaj za potrošače znaka usaglašenosti sa standardima od novembra 1966. godine.

Prema ovim ISO-preporukama koje sadrže danas priznate međunarodne principe za uvođenje znaka kvaliteta, znak kvaliteta pokazuje da je proizvod u skladu sa standardom i ukazuje potrošaču na sigurnu objektivnu potvrdu, pod kontrolom organizacije za standardizaciju, da proizvod ima osobine propisane u odgovarajućem standardu. Potrošač sa dovoljnim stručnim znanjem će na osnovu oznake standarda na proizvodu naći u odnosnom standardu sve potrebne podatke o proizvodu, pa će na taj način moći doneti sopstveni sud da li mu proizvod odgovara.

Potrošaču bez stručnog znanja znak kvaliteta omogućuje da ne mora postupati kao stručno lice, već će zahvaljujući znaku kvaliteta biti siguran da za proizvod postoje definisane sve potrebne bitne osobine koje on opravdano zahteva od proizvoda i da ih proizvod zaista i poseduje. Zbog toga se preporučuje uvođenje znaka kvaliteta samo u onim slučajevima kada za dati proizvod postoji odnosni standard ili standardi koji propisuju sve bitne osobine koje čine proizvod pogodnim za upotrebu, kao i metode za njihovo proveravanje. Samo u izuzetnim slučajevima može se upotrebiti znak kvaliteta koji se ograničava na jednu ili na manji broj osobina, kao na pr. na zamenljivost delova, bezbednost uređaja, mogućnost pranja tekstilnog proizvoda i dr. U tom slučaju je, pored znaka kvaliteta, obavezno na etiketi ili pločici ili sl. istaći na proizvodu podatke iz kojih će se jasno videti koje se osobine garantuju znakom kvaliteta.

Za postizanje gornjih ciljeva znaka kvaliteta neophodno je prema preporuci ISO — R189:

- da svaki državni organ za standardizaciju ima svoj znak kvaliteta, kojim će raspolagati i davati dozvolu za njegovu upotrebu, bilo direktno, bilo preko organa koje on ovlasti;
- da znak kvaliteta bude zakonom zaštićen;
- da se znak kvaliteta može koristiti jedino da pokaže da je proizvod u skladu sa standardima koje je izdao državni organ za standardizaciju;
- da se uslovi za primenu znaka kvaliteta, kao i sami standardi, moraju objavljivati i mogu lako nabaviti;
- da proizvođač može koristiti znak kvaliteta samo u slučaju kada mu odobri državni organ za standardizaciju, direktno ili preko organa koje oni ovlasti;
- da se propisima državnog organa za standardizaciju mora zahtevati od proizvođača koji je dobio pravo za korišćenje znaka kvaliteta

na osnovu provere njegovih proizvoda, da sprovodi efikasnu kontrolu procesa proizvodnje i da će pravo za korišćenje znaka imati samo dotle dok njegove metode procesa proizvodnje i kontrole daju garanciju da će proizvod na kojem stoji znak kvaliteta biti u skladu sa odgovarajućim standardom;

- da u toku perioda za koji važi korišćenje znaka kvaliteta ovlašćeni organ mora preduzeti odgovarajuće mere kojima će sam proveravati da je proizvod stalno u skladu sa odgovarajućim standardom.

U ovom cilju:

- a) ovlašćeni organ mora zahtevati od proizvođača da vrši ispitivanja u svojoj proizvodnji, koristeći statističke metode za kontrolu kvaliteta i procesa gde je to pogodno i da čuva zapisnike o rezultatima ispitivanja i kontrole;
 - b) ovlašćeni organ mora imati pravo da nezavisno ispituje uzorke uzete sa tržišta ili odabrane iz magacina proizvođača;
- da državni organ za standardizaciju mora objavljivati podatke o korišćenju znaka kvaliteta, kao i preglede izdatih odobrenja za korišćenje znaka kvaliteta, koja su još na snazi.

organizacioni sistem

Da bi se navedeni principi uvođenja znaka kvaliteta sprovodili u život neophodno je imati jasno postavljenu organizaciju — sistem čije će funkcionisanje to i obezbediti. U raznim zemljama postoje izvesne razlike u organizaciji ovog sistema, ali su osnovni organizacioni principi u celini uglavnom isti. Međunarodna elektrotehnička komisija — IEC koja predstavlja deo organizacije ISO, analizirajući ove sisteme u cilju stvaranja najpogodnijeg međunarodnog sistema za uvođenje znaka kvaliteta za sastavne elektronske delove u svojim dosadašnjim dokumentima dala je osnovni organizacioni kostur koji je prihvatljiv za sve zemlje. Mada se ovaj sistem stvara za potrebe jedne grane, mišljenja smo da su njegove organizacione postavke od šireg značaja i da su primenljive i na druge grane privrede. Prema ovome, organizacioni sistem za uvođenje znaka kvaliteta čine:

- centralni organ
- služba standardizacije
- služba za nadzor i kontrolu
- služba za baždarenje.

Centralni organ ima za zadatak da koordinira, vodi nadzor i snosi odgovornost za funkcionisanje

sistema u celini, da potvrđuje odluke izvršnih organa kada je to potrebno i da zastupa zemlju na međunarodnom planu po opštim pitanjima koja se tiču sistema.

Služba standardizacije ima za zadatak da priprema i objavljuje nacionalne standarde i propise i da vodi računa o njihovom usklađivanju sa međunarodnim preporukama i propisima.

Služba za nadzor i kontrolu ima zadatak da obavlja ispitivanja predviđena standardima, ili da kontrolišu ispitivanja koja obavlja proizvođač ili ovlašćene laboratorije, da kontroliše upotrebu znaka kvaliteta i procenjuje postupke kontrole. Ova služba mora posedovati celokupnu potrebnu opremu za obavljanje navedenih zadataka, ili imati pristup u ovlašćene laboratorije. Organ koji stoji na čelu službe kontrole može ovlastiti nezavisne ispitne laboratorije da vrše kontrolu kvaliteta. Kontrolu kvaliteta obavlja normalno proizvođač. Proizvođač takođe može sklopiti ugovor sa nezavisnim ispitnim laboratorijama radi kontrolisanja kvaliteta.

Služba za baždarenje ima zadatak da periodično proverava merne etalone i sisteme koji služe za referenciju službi kontrole i laboratorijama ovlašćenim za kontrolu kvaliteta.

zaključak

U važećem »Zakonu o jugoslovenskim standardima« iz 1960. godine i u Nacrtu revizije ovog Zakona, u smislu usklađivanja sa amandmanima, koji se nalazi na usvajanju pred Saveznom skupštinom, obuhvaćeni su pojedini elementi u pogledu propisivanja kvaliteta proizvoda i usluga, kontrole i nadzora, stavljanje oznaka na proizvodima, davanje atesta i sertifikata, davanje znakova kvaliteta i dr., ali materija, u celini gledano, nije sistematski postavljena i ne sadrži celovitost principa u smislu kako je to napred izneto, te u današnjim uslovima ne daje ni potrebnu ni dovoljnu podlogu za stvaranje i funkcionisanje sistema za uvođenje znaka kvaliteta. Veoma je značajno, međutim, da se pri uvođenju znaka kvaliteta u celini jasno postave i zakonski definišu svi navedeni principi i sistem organizacije da bi se u našim uslovima uveo u život znak kvaliteta i da bi dao očekivane rezultate, što u novom Zakonu o standardizaciji treba da predstavlja bitnu vrednost.

uloga i rad interne standardizacije u udruženom preduzeću ISKRA

Franc Špiler, dipl. ing.

razvoj u prošlosti

Tvornica elektrotehničkih i finomehaničkih proizvoda ISKRA u Kranju uočila je značaj standardizacije za industrijsku proizvodnju već skoro posle svoga osnivanja i zato je već u godini 1946. formirala službu za standardizaciju. Tada svakako još nije bilo jugoslovenskih standarda, pa je zato ova služba na svom početku prevodila u tvorničke ISKRA-standarde u prvom redu DIN norme, čime je, između ostalog, postigla i uvođenje slovenačkih termina za standardne delove, materijale i alate, na svim radnim mestima u tvornici.

Slično su i postepeno osnivane službe za standardizaciju i u nekim drugim tvornicama elektroindustrije u Sloveniji, koje su se godine 1961. spojile u veliku ISKRU.

Prilikom integracije sve ove tvornice spojile su sve dotadašnje službe sa standardizaciju u zajedničko odeljenje za standardizaciju u okviru novoformiranog razvojnog instituta ISKRE, Zavoda za automatizaciju. Kao prvi zadatak ove zajedničke službe za standardizaciju bio je, zameniti standarde pojedinačnih tvornica jedinstvenim ISKRA-standardima koji treba da važe u svim pogonima integriranog preduzeća.

S razvojem i proširenjem asortimana proizvoda u specijalizovanim tvornicama i pogonima kasnije se ukazala potreba za standardizacijom u pojedinim oblastima. Ovim potrebama morala je uslediti i organizacija standardizacije, koja ima danas zadatke i oblik, opisan u sledećem izlaganju.

zadaci interne standardizacije

Zadaci interne standardizacije u UP ISKRA uglavnom su sledeći:

1. Smanjivati asortiman nabavljenog materijala i time snižavati materijalne troškove.
2. Upotrebom delova koji se ponavljaju sužavati asortiman vlastitih sastavnih delova kod jednog ili čak šireg izbora konačnih proizvoda i time u što većoj meri udovoljiti kupcima i istovremeno snižavati troškove proizvodnje.
3. Definiranjem uslova za preuzimanje zagarantirati tražen kvalitet dobavljenog materijala i sastavnih delova.
4. Definiranjem metoda za ispitivanje zagarantirati ravnomeran i zadovoljavajući kvalitet konačnih proizvoda i time udovoljiti kupcima.
5. Propisivanjem oblika, mera i tolerancija zagarantirati zamenljivost sastavnih delova i sklopova i time omogućiti servisiranje proizvoda posle prodaje.
6. Uvođenjem sistema označavanja i jedinstvenih zapisa omogućiti nedvosmisleno sporazume-

vanje i racionalno materijalno poslovanje u svim jedinicama udruženog preduzeća, naročito pri uvođenju elektronske obrade podataka.

7. Pribavljanjem i tumačenjem nacionalnih (domaćih i stranih) standarda i međunarodnih preporuka stvoriti konkurentnu sposobnost naših proizvoda na domaćem i stranom tržištu.

organizacija interne standardizacije

S obzirom na opseg i razgranatost udruženog preduzeća, razgranata je i organizacija interne stabilizacije.

U Zavodu za automatizaciju deluje *zajednička standardizacija* koja, između ostalog, izdaje ISKRA-standarde, važeće u svim jedinicama udruženog preduzeća.

U pojedinim tvornicama formirane su *tvorničke službe za standardizaciju*, čiji je obim prilagođen potrebama tvornice. U velikim tvornicama je to celo odeljenje, dok u manjim posao standardizacije obavlja jedan referent. Zadatak ovih službi jeste, da izdaju tvorničke propise, (to su standardi važeći samo za jednu oblast odnosno za jednu tvornicu), da sastavljaju uže izbore materijala i sastavnih delova za svoju proizvodnju i da sarađuju sa zajedničkom standardizacijom.

Za koordinaciju rada između službi za standardizaciju na oba nivoa, formirana je *komisija za standardizaciju*, u kojoj su članovi rukovodioci službi za standardizaciju svih tvornica, a vode je saradnici zajedničke standardizacije. U nadležnosti ove komisije je donošenje programa rada zajedničke standardizacije i nadzor nad njegovim izvođenjem, određivanje osnovnog koncepta za pojedine grupe standarda, kao i raspravljanje i donošenje opštih ISKRA-standarda.

Obim ISKRA-standarda je preširok, da bi mogao biti predmet raspravljanja samo jedne komisije, zato su za pojedina stručna područja osnivane *stručne komisije* koje samostalno raspravljaju i donose standarde svoje grupe. Tako su do sada formirane sledeće stručne komisije: za elektronske elemente, za veštačke mase i za štampana kola, a predviđena je još i komisija za elektromehaničke elemente.

Na donjoj slici data je šema organizacije službi za standardizaciju na svim nivoima u Udruženom preduzeću ISKRA.

zajednički ISKRA-standardi

Internih ISKRA-standarda, važećih u čitavom preduzeću, do sada je izdato oko 1500, koji su raspodeljeni u sledeće grupe:

A — opšti standardi

B — tehnička dokumentacija sa gledišta AOP

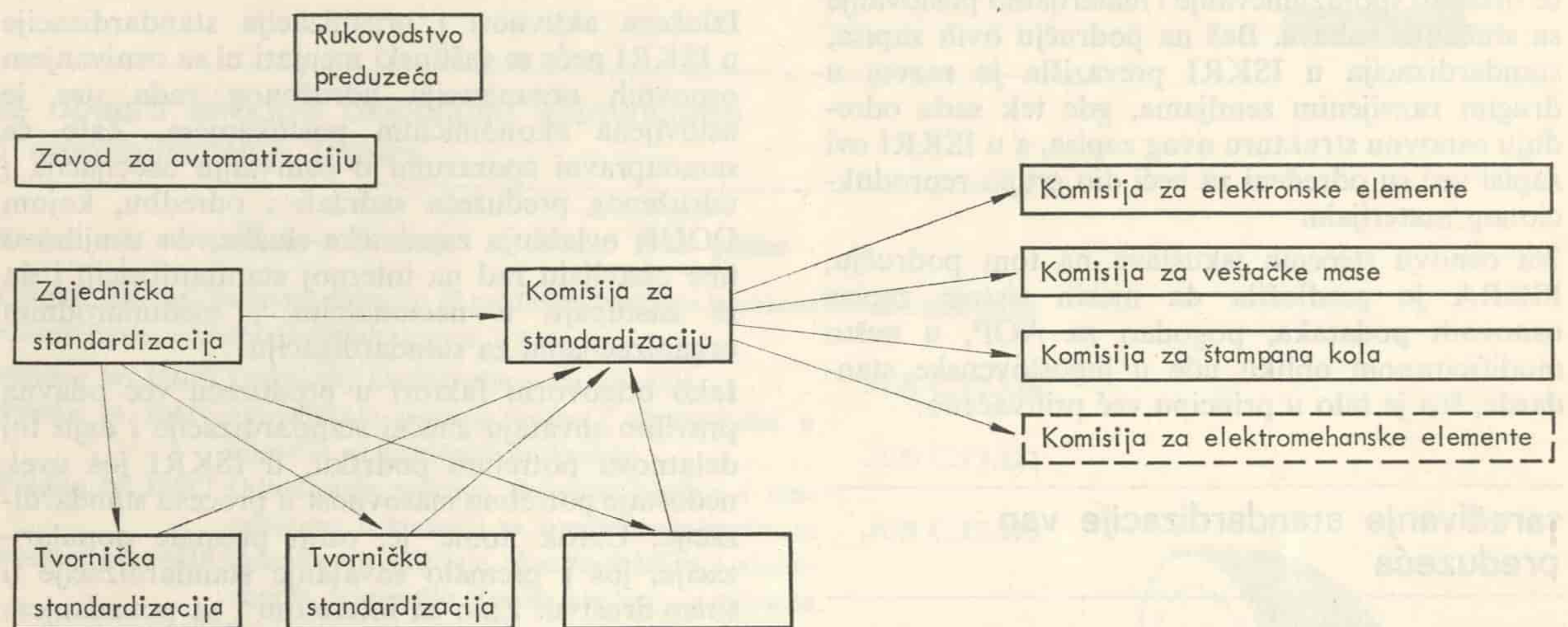
- C — metalni materijali
- D — nemetalni materijali
- F — mašinski elementi
- I — elektronski elementi (u pripremi)
- J — strujna kola (u pripremi)
- K — elektromehanički elementi, transformatori
- L — žice, vodiči i kablovi
- P — antikorozijska zaštita
- R — alati

(Neupotrebljena slova rezervirana su za eventualne nove grupe standarda). Među standarde posebnog

oblika ubrajamo karte boja za sve dozvoljene dalje standarde i preporuke ISO, preporuke IEC, i CEE, CCITT i druge dokumente tehničke regulative. Zadatak standardoteke jeste, da samoinicijativno ili na zahtev interesenata poručuje, sakuplja i arhivira sve spomenute dokumente u originalu, koji stoje na raspolaganju za razradu internih standarda. Interesentima van standardizacije originalni dokumenti se ne smeju posuđivati, nego se po njima izrađuju fotokopije traženih dokumenata. Služba zajedničke standardizacije mora voditi brigu i o ažurnoj evidenciji umnoženih i distribuiranih internih standarda,

ORGANIZACIJA INTERNE STANDARDIZACIJE

u Udruženom preduzeću ISKRA

nijanse lakova i boja. Ove karte u znatnoj meri doprinose smanjivanju asortimana boja, lakova i veštačkih masa pri nabavci i skladištenju, omogućavaju pozajmljivanje između tvornica u slučaju nestašice materijala i bitno utiču i na uvođenje kućnog stila preduzeća, pomoću kojeg su nijanse i određene. Da je ograničavanjem broja i preciznim određivanjem nijansi za lakove i veštačke mase bitno olakšano i servisno održavanje proizvoda u eksploataciji, ne treba posebno naglašavati.

te povremeno kontrolisati arhive internih standarda na radnim mestima u razvoju i u tvornicama, dali su ažurirani, to znači, dali su novi standardi pravilno uloženi, a zastareli izbačeni.

Na isti način, ali u odgovarajuće manjem obimu, tvorničke službe za standardizaciju vode vlastitu standardoteku za svoju tvornicu.

standardoteka

Važna delatnost u okviru zajedničke standardizacije je vođenje standardoteke »stranih« standarda, kao i distribucija i evidencija vlastitih internih standarda.

Među »strane« standarde ubrojavamo sve one standarde, propise i preporuke, koje su izdate od strane institucija van vlastitog preduzeća, dakle JUS, DIN, NF i druge nacionalne standarde,

sarađivanje sa drugim zajedničkim službama i sa tvornicama

Zajednička standardizacija usko sarađuje sa odeljenjem za numeriranje i klasifikaciju, formiranim u okviru Zavoda za automatizaciju, koje određuje na osnovu ISKRA-standarda jedinstvene identifikacijske i klasifikacijske brojeve za sve proizvode zajedničke upotrebe, naročito za materijal, poluproizvode i standardne delove, i koji ove brojeve i objavljuje.

Treba spomenuti i sarađivanje zajedničke standardizacije sa sektorom za merenja i ustanovljavanje

kvaliteta, naročito na području elektronskih elemenata. Taj sektor izdaje, na osnovu vlastitih ispitivanja, kao i na osnovu certifikata neutralnih domaćih i tuđih laboratorija, dozvole za upotrebu tih elemenata, naročito u profesionalnim aparaturnama. Ove dozvole objavljuje zajednička standardizacija u ISKRA-standardima, zajedno sa tehničkim specifikacijama za pojedine vrste elemenata. Pri uvođenju automatske obrade podataka potrebno je saradivanje standardizacije i sa računskim centrom, kako bi standardi iz oblasti označavanja odgovarali zahtevima ove obrade.

Saradnici zajedničke standardizacije ne ograničavaju se samo na izdavanje standarda, nego saraduju aktivno i pri uvođenju standarda u poslovanje tvornica i komercijalnih službi. U zadnje vreme naročito je aktuelno uvođenje jedinstvenih zapisa, pogodnih za AOP, osnovnih podataka za sve reproduksijske materijale, što će olakšati sporazumevanje i materijalno poslovanje sa službom nabave. Baš na području ovih zapisa, standardizacija u ISKRI prevazišla je razvoj u drugim razvijenim zemljama, gde tek sada određuju osnovnu strukturu ovog zapisa, a u ISKRI ovi zapisi već su određeni za veći dio grupa reprodukcionog materijala.

Na osnovu stečenih iskustava na tom području, ISKRA je predložila da njezin sistem zapisa osnovnih podataka, pogodan za AOP, u nešto modificiranom obliku uđe u jugoslovenske standarde, što je bilo u principu već prihvaćeno.

saradivanje standardizacije van preduzeća

Jedna od daljnih dužnosti standardizacije je da predstavlja i zastupa UP ISKRU na sastancima republičkih i saveznih organizacija za standardizaciju, naročito kada se radi o opštim pitanjima o standardizaciji. To ne sprečava stručnjake iz svih organizacija udruženog preduzeća, da učestvuju na takvim sastancima, čak je i poželjno da

saraduju u što većem broju u stručnim komisijama, gde se razrađuju jugoslovenski standardi i međunarodne preporuke.

Udruženo preduzeće svesno je važnosti standardizacije u državnom i međunarodnom merilu, zato njegovi stručnjaci saraduju u velikom broju tehničkih odbora i pododborna Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta (JEK), koji dodiruju proizvodni program čitavog preduzeća. Čak i više: ISKRA je preuzela sekretarijate 17 tehničkih odbora i pododborna JEK-a. U radnim grupama JEK-a ne saraduju samo saradnici zajedničke i tvorničkih službi za standardizaciju, nego u prvom redu stručnjaci-specijalisti iz razvoja i proizvodnje.

interna standardizacija u novim uslovima samoupravnog dogovaranja

Izložena aktivnost i organizacija standardizacije u ISKRI neće se suštinski menjati ni sa osnivanjem osnovnih organizacija udruženog rada, jer je uslovljena ekonomičnim poslovanjem. Zato će samoupravni sporazumi o osnivanju asocijacija i udruženog preduzeća sadržati i odredbu, kojom OOUR ovlašćuju zajedničke službe, da u njihovo ime obavljaju rad na internoj standardizaciji i da ih zastupaju u nacionalnim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Iako odgovorni faktori u preduzeću već odavno pravilno shvataju značaj standardizacije i daju joj delatnosti potrebnu podršku, u ISKRI još uvek nedostaje potrebna masovnost u procesu standardizacije. Uzrok tome je, osim premale popularizacije, još i premalo shvatanje standardizacije u širem društvu. Zato sa interesom i sa pouzdanjem očekujemo, da će samoupravni sporazumi između OOUR na jednoj strani, i novi zakon o standardizaciji, zajedno sa ostalim novim zakonima o tehničkoj regulativi na drugoj strani, dati standardizaciji onakav značaj, kakav joj pripada u razvijenijim privredama istoka i zapada, bez obzira na razlike u njihovim društveno-političkim sistemima.

anotacija predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti tehnike zavarivanja

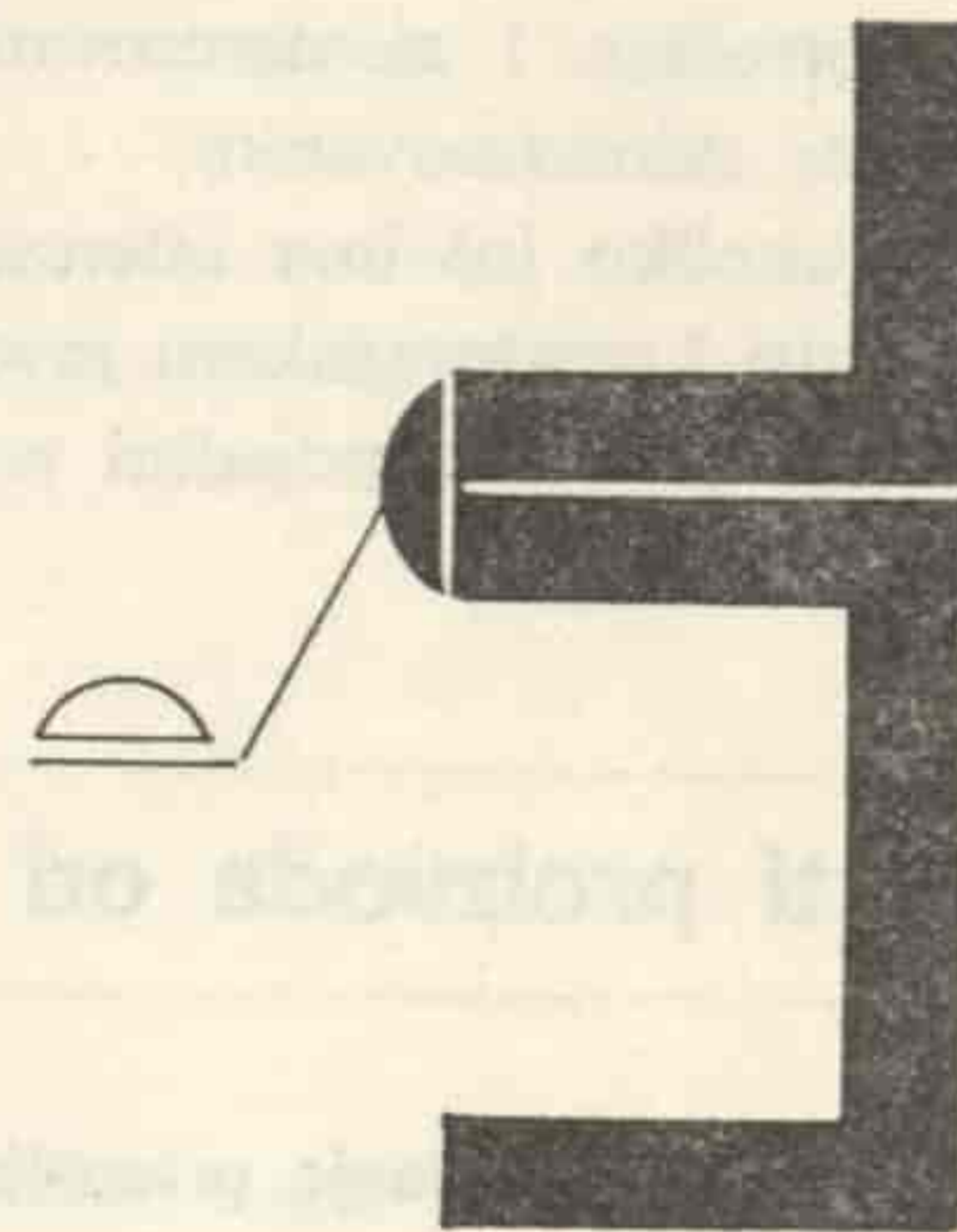
Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 10614 Zavarene čelične konstrukcije sa pretežno
mirnim opterećenjem. Proračun i konstruktivno
izvođenje **JUS C.T3.080**

Predlog standarda je izrađen u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, na zahtev Zavoda za zavarivanje i izvođača zavarivačkih radova.

Zainteresovani mogu dobiti predlog na pismeni zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

iz oblasti anodne oksidacije aluminijuma i aluminijumskih legura

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju 20 predloga standarda iz oblasti anodne oksidacije aluminijuma i aluminijumskih legura i to:

Predlog br. 10615 Definicije, klasifikacija i označavanje **JUS C.T7.220**

Predlog br. 10616 Određivanje sadržaja lužine i aluminijuma u
kupatiću sa natrijumhidroksidom **JUS C.T7.221**

Predlog br. 10617 Određivanje sadržaja slobodne kiseline i alu-
minijuma u kupatilu sa sumpornom kiselinom **JUS C.T7.222**

Predlog br. 10618 Određivanje sadržaja oksalne kiseline i alumi-
nijuma u kupatilu oksalna kiselina—sumporna
kiselina **JUS C.T7.223**

Predlog br. 10619 Određivanje čistoće destilisane vode **JUS C.T7.224**

Predlog br. 10620 Gravimetrijsko određivanje mase oksidnog sloja **JUS C.T7.225**

Predlog br. 10621 Mikroskopsko određivanje debljine oksidnog
sloja **JUS C.T7.226**

Predlog br. 10622 Mikroskopsko određivanje debljine oksidnog
sloja prozračivanjem **JUS C.T7.227**

Predlog br. 10623 Određivanje debljine oksidnog sloja vrtložnim
strujama **JUS C.T7.228**

Predlog br. 10624 Ispitivanje kompaktnosti oksidnog sloja pota-
panjem u rastvor boje **JUS C.T7.229**

Predlog br. 10625 Ispitivanje kompaktnosti oksidnog sloja kap-
ljicom boje posle obrade u kiselini **JUS C.T7.230**

Predlog br. 10626 Ispitivanje kompaktnosti oksidnog sloja odre-
đivanjem gubitka mase posle potapanja u
rastvor fosforna kiselina-hromna kiselina..... **JUS C.T7.231**

Predlog br. 10627 Kontrola kompaktnosti oksidnog sloja odre-
đivanjem gubitaka mase posle potapanja u
kiselu rastvor..... **JUS C.T7.232**

Predlog br. 10628 Kontrola kompaktnosti oksidnog sloja odre-
đivanjem adminitance **JUS C.T7.233**

Predlog br. 10629 Određivanje postojanosti boje oksidnog sloja
prema svetlu **JUS C.T7.234**

Predlog br. 10630 Određivanje otpornosti prema habanju **JUS C.T7.235**

Predlog br. 10631 Kontrola otpornosti prema koroziji **JUS C.T7.236**

- Predlog br. 10632** Ispitivanje kontinuiteta tankih prevlaka (test sa bakarsulfatom) **JUS C.T7.237**
- Predlog br. 10633** Kontrola dubine prodiranja boje naknadno obojenog oksidnog sloja **JUS C.T7.238**
- Predlog br. 10634** Limovi, trake i profili od aluminijuma i aluminijumskih legura za građevinarstvo. Anodno oksidirani. Tehnički uslovi za izradu i isporuku **JUS C.C4.160**

Gornje predloge pripremila je stručna komisija obrazovana od predstavnika proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova. Predlozi su posebno odštampani i dostavljeni zainteresovanim.

Međutim, ukoliko još ima interesenata koji nisu dobili tekstove predloga, oni se mogu obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54) sa zahtevom da im se pojedini primerci naknadno dostave.

iz oblasti proizvoda od gume za potrebe zdravstva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

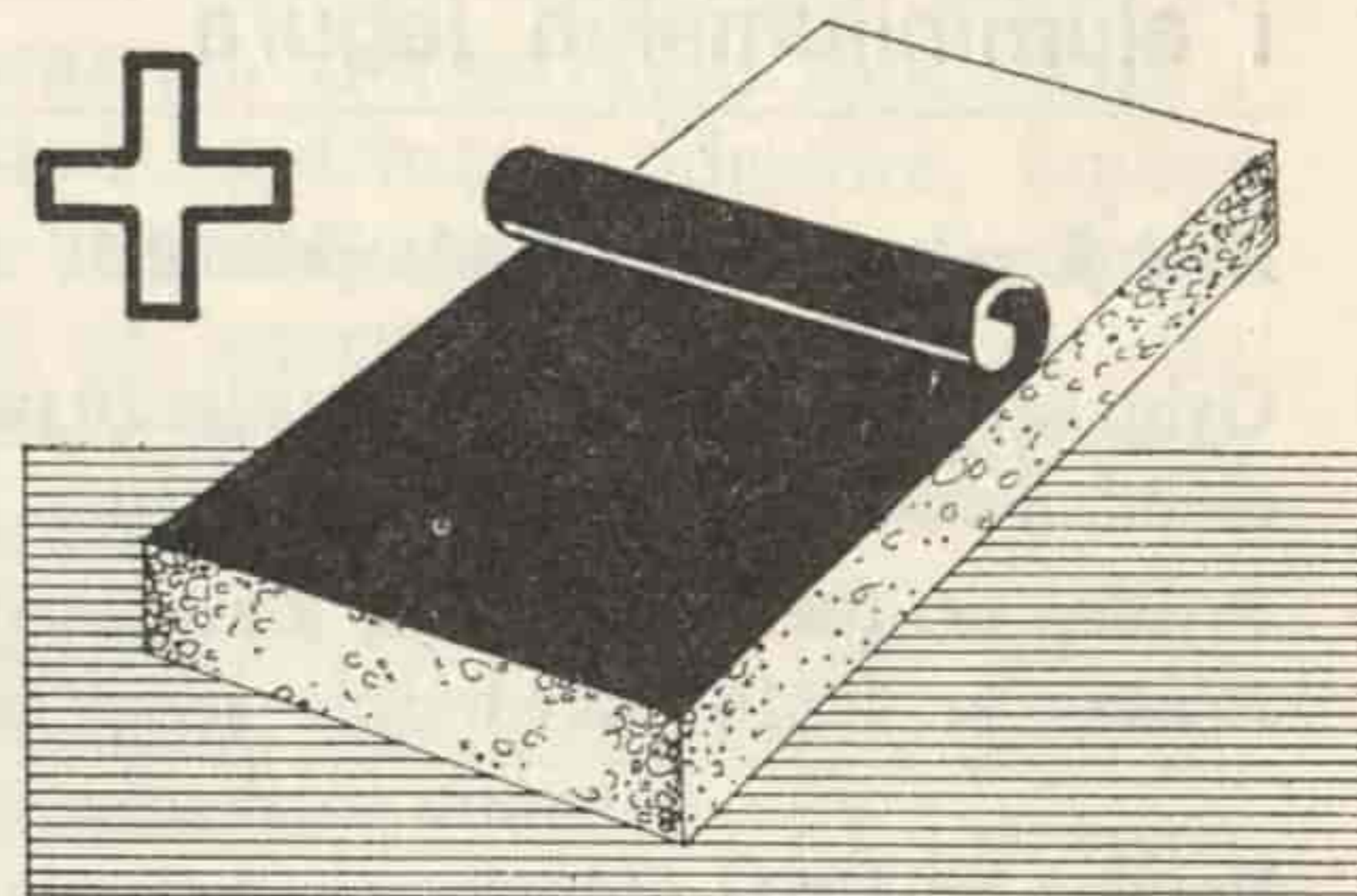
Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi iz oblasti proizvoda od gume za potrebe zdravstva i to:

- Predlog br. 10635** Penasti proizvodi od lateksa, dušek za potrebe zdravstva **JUS G.C7.051**
- Predlog br. 10636** Proizvodi od gume. Antistatični i provodljivi proizvodi od gume za potrebe zdravstva, električna otpornost **JUS G.E0.052**

Nacrt predloga standarda JUS G.C7.051 pripremila je fabrika gume »Tigar«, a nacrt JUS G.E0.052 pripremljen je u Zavodu prema dokumentu predloga standarda Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/DIS 2882. Nacrti predloga standarda revidirani su i usvojeni na sastanku stručne komisije za proizvode od gume za potrebe zdravstva.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekstovi predloga naknadno dostave.

iz oblasti eksploziva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. god.

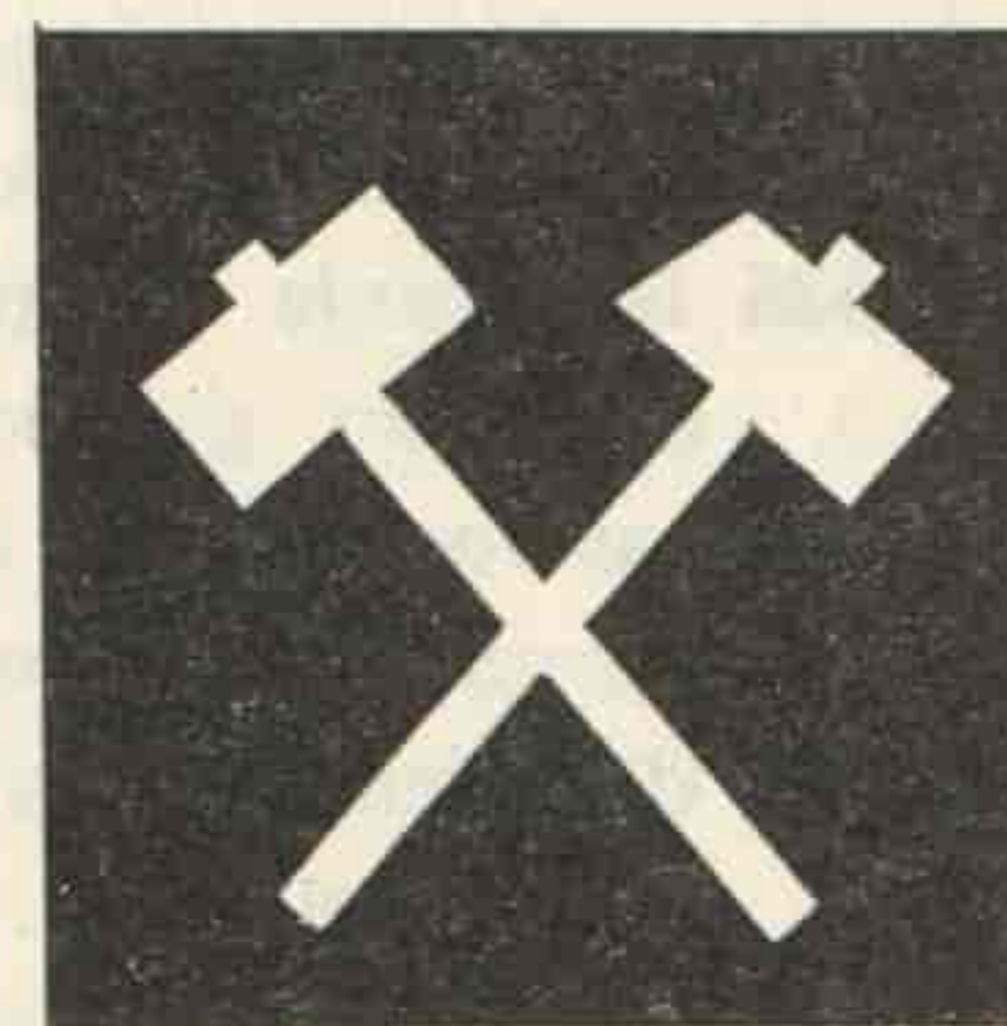
Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti eksploziva, i to:

- Predlog br. 10637** Metanski amonijumnitratni praškasti eksplozivi sa nitroglicerinom. Metanvitezit — 5 **JUS H.D1.034**
- Predlog br. 10638** Detonirajući štapin (Revizija) **JUS H.D3.053**
- Predlog br. 10639** Eksplozivi i eksplozivne materije. Terminologija na pet jezika **JUS H.D0.001**

Predloge standarda JUS H.D1.034 i H.D3.053 razmatrala je stručna komisija za eksplozive na svom sastanku od 17. X 1972. godine.

Materijal-predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim radnim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge standarda mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, 11001/933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

iz oblasti papirnih kartica za obradu informacije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda.

Predlog br. 10640 Nebušene kartice za obradu informacija. Mere.

Uslovi kvaliteta. Ispitivanje JUS H.N8.226

Rad na izradi ovoga standarda pokrenuo je Jugoslovenski zavod za standardizaciju na inicijativu Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša br. 54 tel. 634-322 sa zahtevom da im se isti dostavi radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna.

iz oblasti tolerancija navoja i galvanskih prevlaka za navoje

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 10641 Tolerancije navoja s trouglastim

ISO-profilom.

Osnovni sistem tolerancija JUS M.B0.221

Predlog br. 10642 „ Brojčane vrednosti osnovnih odstupanja JUS M.B0.232

Predlog br. 10643 „ Granične vrednosti odstupanja za spoljne navoje sa preklpom JUS M.B0.246

Predlog br. 10644 Galvanske prevlake za vijke, navrtke i slične delove sa navojem JUS C.T7.106

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933), sa zahtevom da im se (pojedini ili svi) predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna.

Zahtevi za slanje predloga mogu se dostaviti najkasnije do 1. septembra 1973. godine.

iz oblasti elektrotehničkih grafičkih simbola i instalacionih cevi

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. god.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 10645 Elektrotehnički grafički simboli.

Opšta uputstva za izradu shema JUS N.A3.008

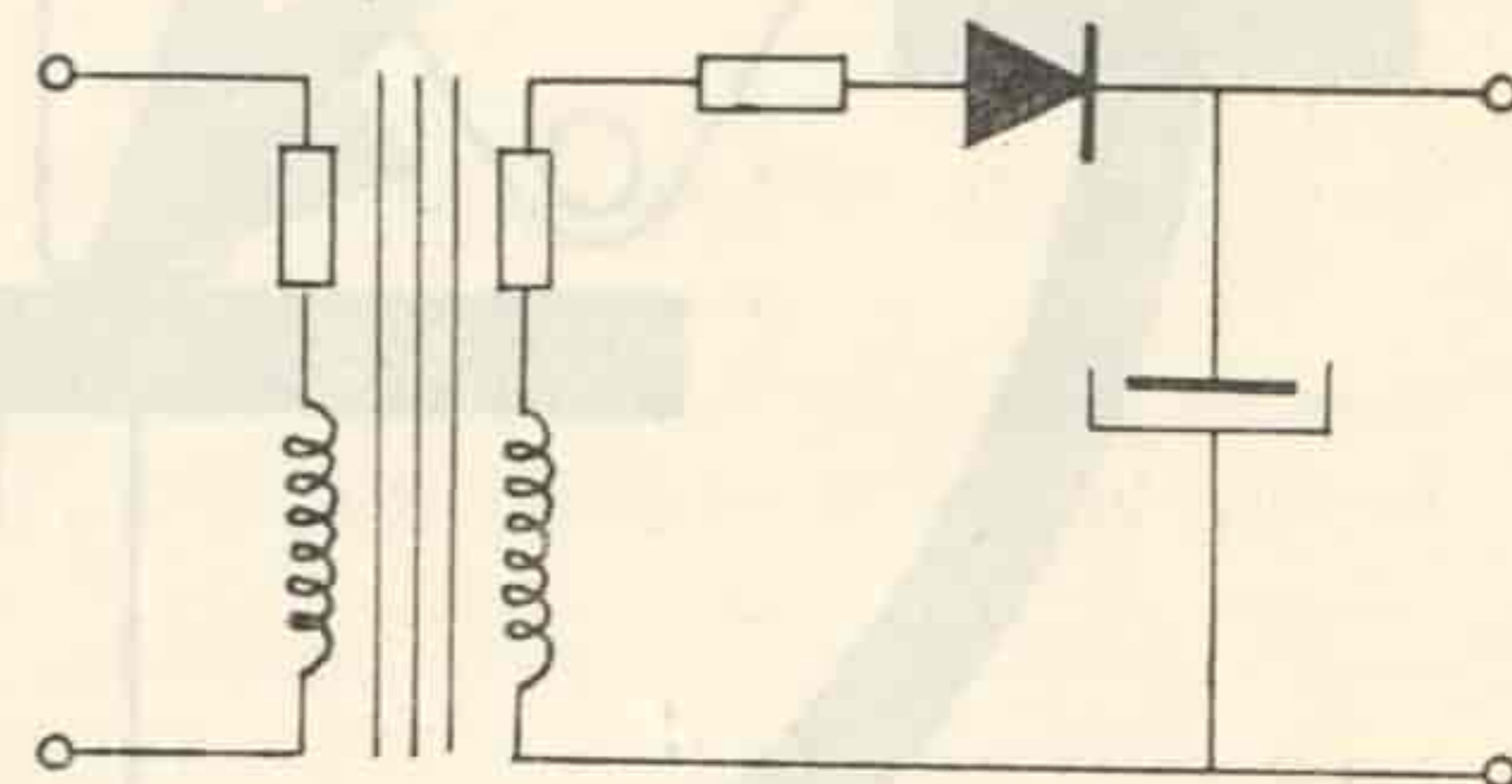
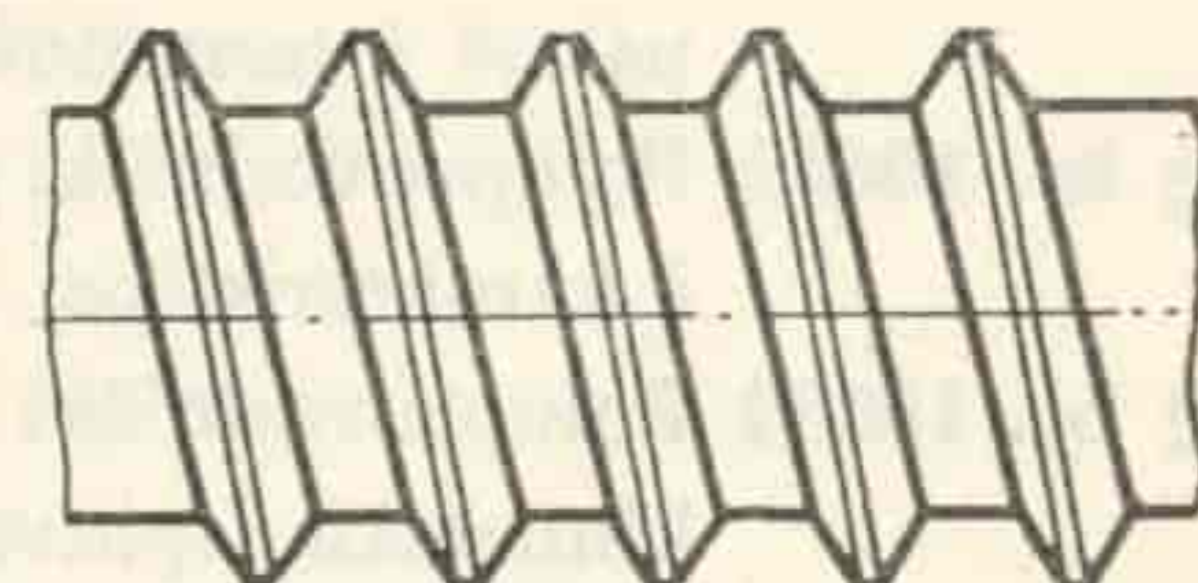
Predlog je izrađen u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i usklađen je sa predlogom Međunarodne elektrotehničke komisije, Dokument 3B(Central Office)8 od februara 1973. godine.

Predlog br. 10646 Materijal za električne instalacije. Savitljive instalacione cevi od plastičnih materijala.

Tehnički uslovi za izradu i ispitivanje JUS N.E1.050

Predlog je izrađen u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i usklađen sa predlogom Međunarodne komisije za atestiranje elektrotehničkih proizvoda CEE, Dokument 26(SEC D 141/72).

Predlozi su umnoženi i poslani zainteresovanim organizacijama, a interesenti koji predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (11081, Beograd, p. fah 933), sa zahtevom da im se predlog pošalje.

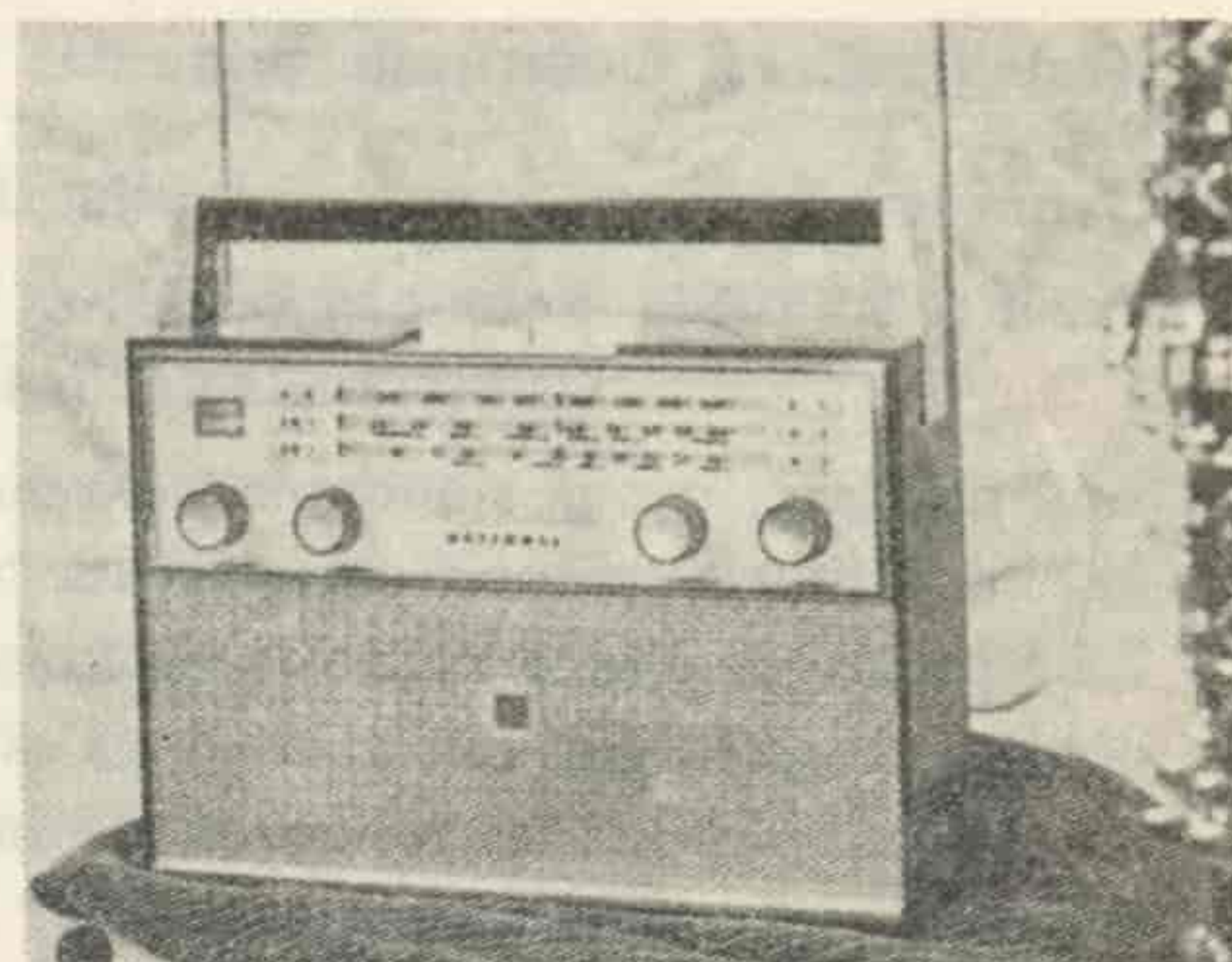
iz oblasti radioprijemnika

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti radioprijemnika i to:

Predlog br. 10647 Metode merenja karakteristika radioprijemnika **JUS N.N6.020**

Gornji predlog je pripremio sekretarijat TPO-12A, JEK-a, sa sedištem u preduzeću Elektronska industrija — Niš, Banjski put b.b., 1973. godine u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova predloga za radioprijemnike poslužile su publikacije IEC — 315-1, 2, 3, 4, 4A, 5, izdanja 1970—1973. godine i dokumenta IEC-12A (C.O.)68, 69 i 12A(Secretariat)163 iz 1972. godine — »Opšti uslovi merenja i metode merenja; merenja niskofrekventnog dela i radiofrekventna merenja na radioprijemnicima sa amplitudnom i frekventnom modulacijom«. Tekst gornjeg predloga interesenti mogu dobiti u sekretarijatu Tehničkog podod-bora 12A ili u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

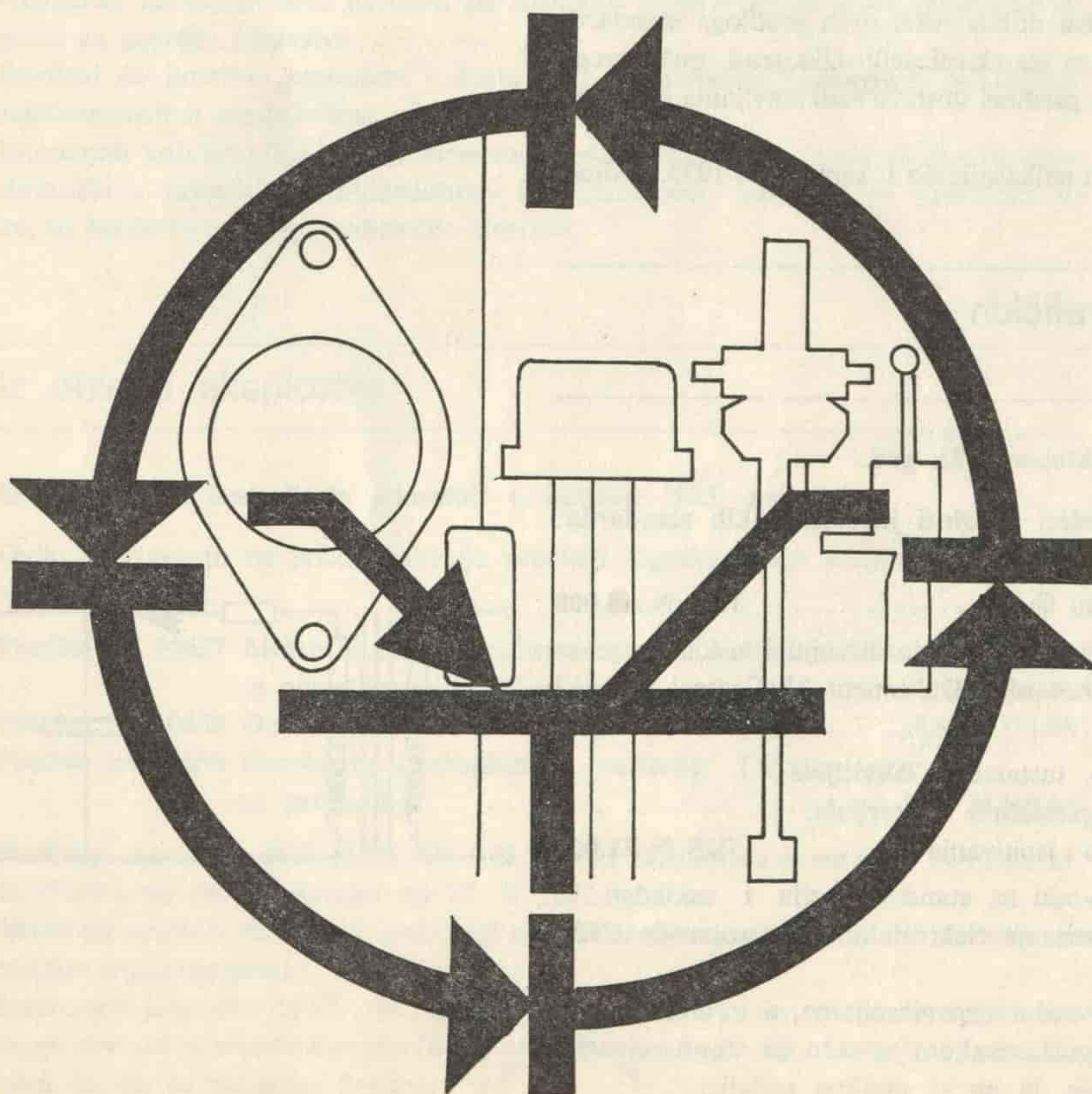

iz oblasti poluprovodničkih sastavnih delova

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti poluprovodničkih sastavnih delova i to:

Predlog br. 10648 Poluprovodnički sastavni delovi. Opšti tehnički uslovi i terminologija	JUS N.R1.520
Predlog br. 10649 Poluprovodnički sastavni delovi. Osnovni podaci i karakteristike	JUS N.R1.550
Predlog br. 10650 Poluprovodnički sastavni delovi. Mehanička i klimatska ispitivanja	JUS N.R1.580

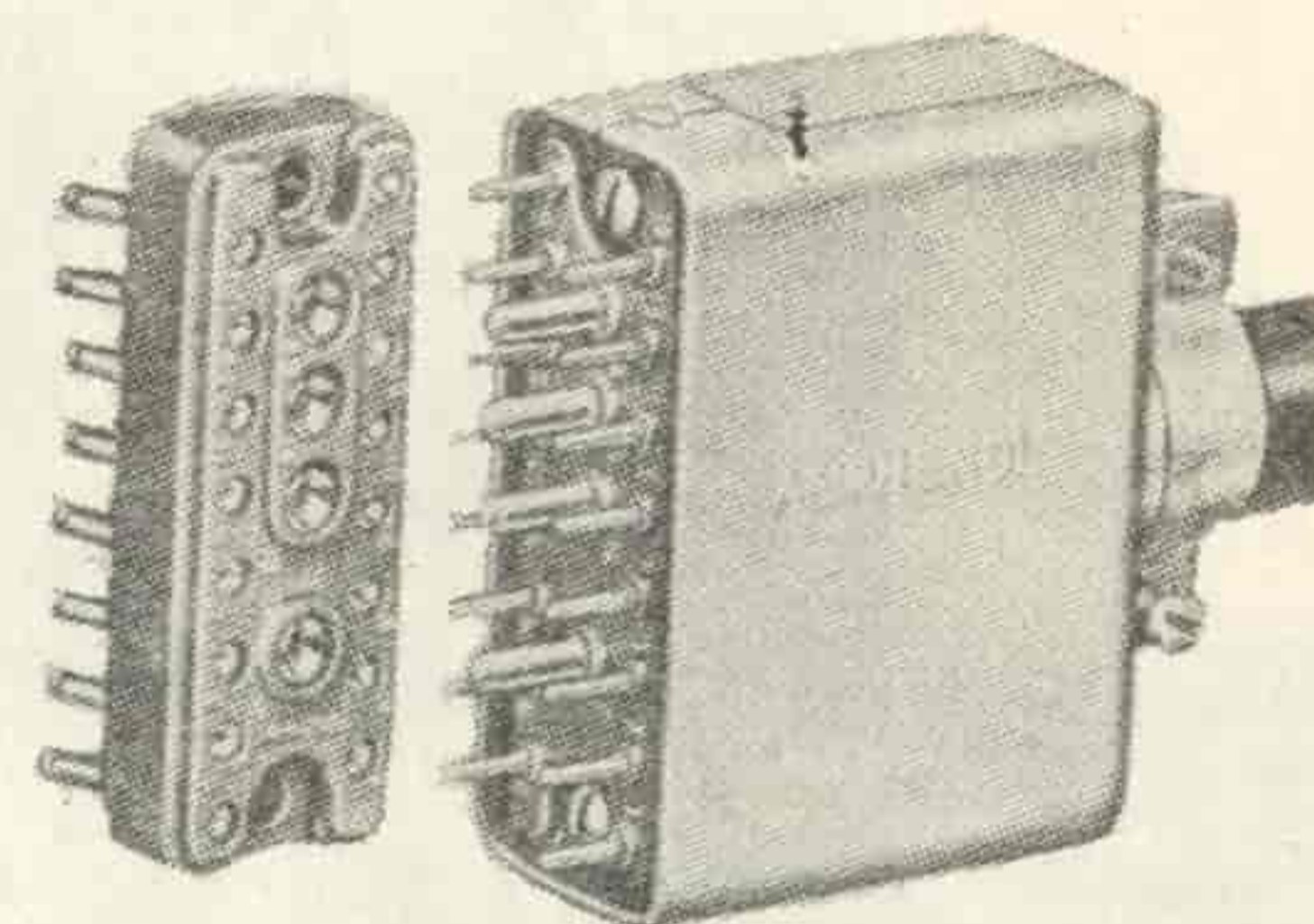
Gornje predloge je pripremio sekretarijat TO-47, JEK-a, sa sedištem u preduzeću ISKRA-Tovarna poluprovodnikov, 61420 Trbovlje, Gabersko p.p. 65, 1973. godine u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova predloga poslužile su publikacije IEC-147-0, 1969. godina, prvo izdanje — »Opšte i terminologija za poluprovodničke sastavne delove«, publikacije IEC-147-1, 1972. i 1973. godina* i dokument IEC-47(Central Office)438 — »Mehanička i klimatska ispitivanja poluprovodničkih sastavnih delova«, juli 1972. godine. Tekst gornjih predloga interesenti mogu dobiti u Sekretarijatu Tehničkog odbora 47 ili u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

iz oblasti elektromehaničkih sastavnih delova za elektronske uređaje

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti elektromehaničkih sastavnih delova za elektronske uređaje i to:

Predlog br. 10651	Konektori za frekvencije do 3 MHz, za telekomunikacije i elektroniku. Metode merenja	JUS N.R4.061
Predlog br. 10652	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Opšti deo	JUS N.R4.100
Predlog br. 10653	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 2a: Otpor kontakta. Milivoltna metoda	JUS N.R4.105
Predlog br. 10654	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 2b: Otpor kontakta. Propisan postupak ispitivanja strujom	JUS N.R4.106
Predlog br. 10655	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 2c: Promena otpora kontakta	JUS N.R4.107
Predlog br. 10656	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 2f: Kontinualnost kućišta	JUS N.R4.108
Predlog br. 10657	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 3: Otpor izolacije	JUS N.R4.109
Predlog br. 10658	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 4a: Dielektrična čvrstoća	JUS N.R4.110
Predlog br. 10659	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 6a: Ubrzanje	JUS N.R4.111
Predlog br. 10660	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 6b: Potresi	JUS N.R4.112
Predlog br. 10661	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 6d: Vibracije	JUS N.R4.113
Predlog br. 10662	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 13a: Sila sparivanja i razdvajanja	JUS N.R4.114
Predlog br. 10663	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 13b: Sila uvlačenja i izvlačenja	JUS N.R3.115
Predlog br. 10664	Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 13c: Metoda polarizacije	JUS N.R4.116

* »Osnovni podaci i karakteristike«

- Predlog br. 10665** Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 16a: Oštećenje od probnog prsta **JUS N.R4.117**
- Predlog br. 10666** Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 16b: Sužen prolaz..... **JUS N.R4.118**
- Predlog br. 10667** Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode merenja. Postupak 16e: Sila zadržavanja **JUS N.R4.119**

Predloge standarda je pripremio tehnički odbor 48 JEK-a prema publikacijama Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

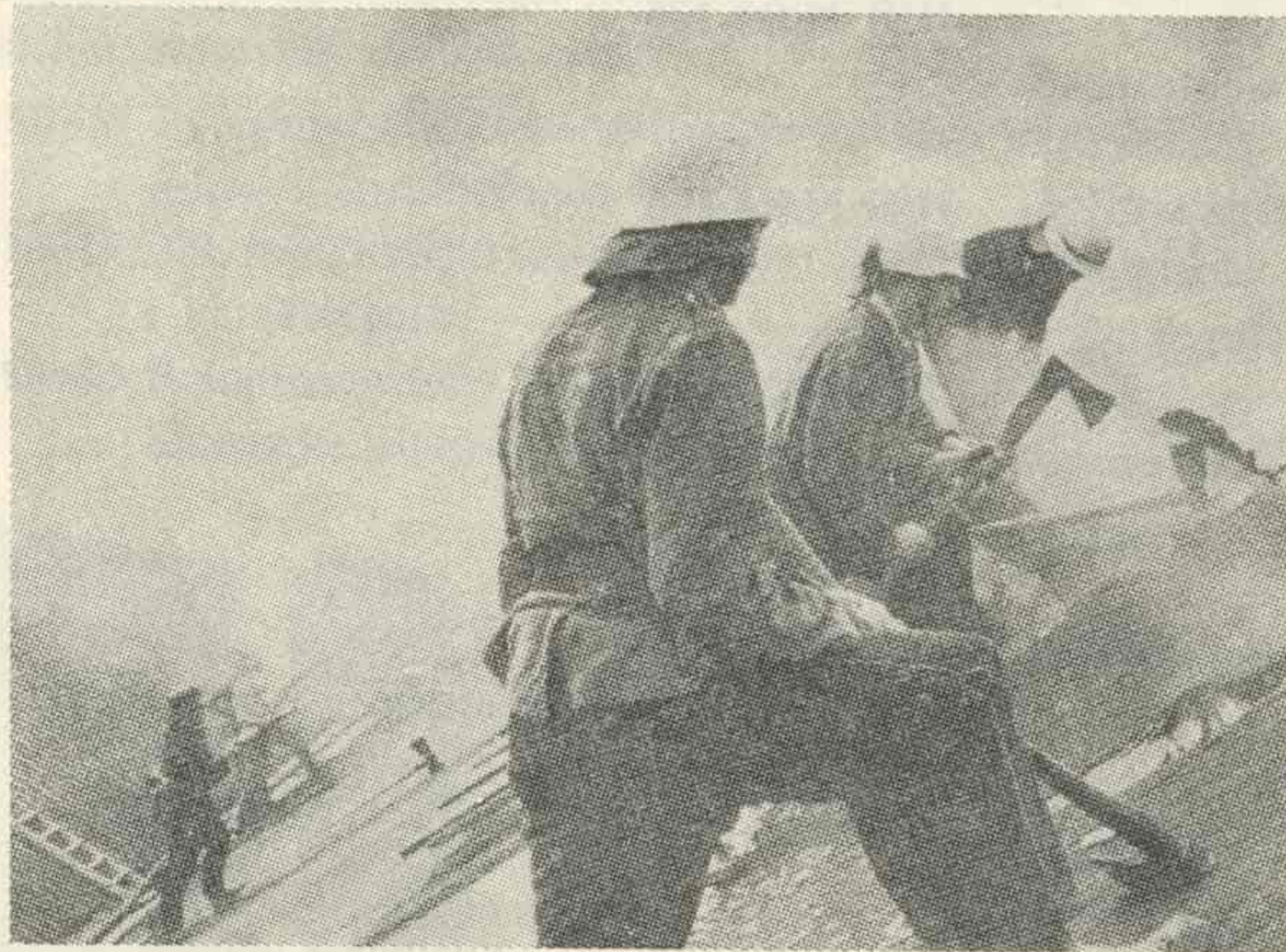
Interesenti koji nisu dobili ove predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933) sa zahtevom da im se materijali dostave.

iz oblasti vatrogastva

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

- Predlog br. 10668** Ručni i prevozni aparati za gašenje požara. Tehnički uslovi ispitivanja **JUS Z.C2.022**

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovog predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933), sa zahtevom da im se dostavi radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna,

Predlog je izradila Tvornica vatrogasnih aparata i automatskih instalacija »Pastor«—Zagreb, a usvojila ga Stručna komisija za standarde za vatrogastvo.

Zahtevi za slanje predloga mogu se dostaviti najkasnije do 1. septembra 1973. godine

iz oblasti mikrofilmova

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. novembar 1973. god.

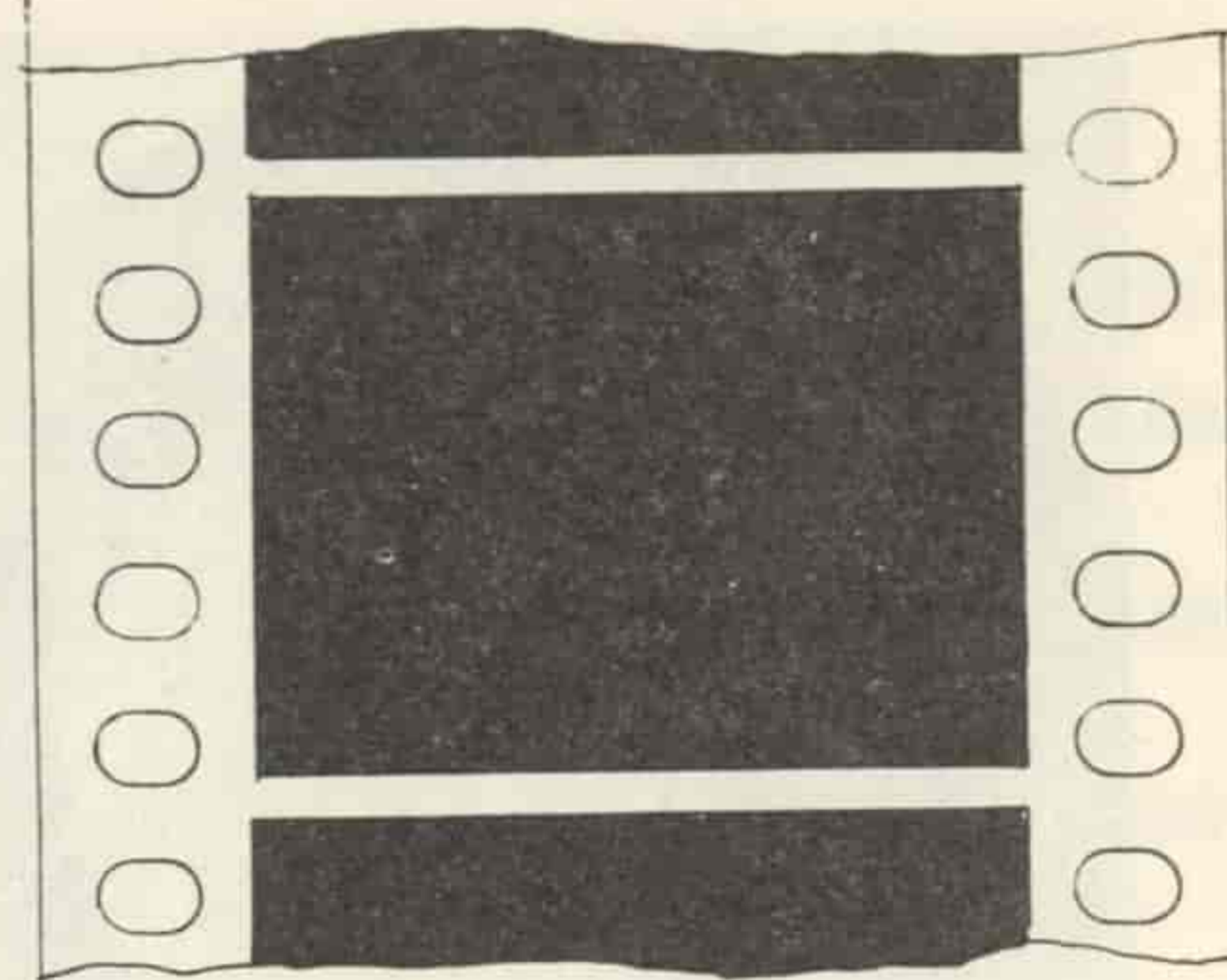
Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 10669** Snimanje na mikrofilmu. Opšte, mere filma i oznake **JUS Z.E0.200**
- Predlog br. 10670** Mikrofilm na listu za dokumentaciju (mikrofiš) sa većim brojem snimaka **JUS Z.E0.201**
- Predlog br. 10671** Čuvanje i rukovanje mikrofilmova trajne vrednosti **JUS Z.E2.010**

Predlog br. 10672 Tehnika snimanja na mikrofilmu	JUS Z.E7.010
Predlog br. 10673 Faktori smanjenja pri snimanju na mikrofilmu	JUS Z.E7.011
Predlog br. 10674 Snimanje crteža u delovima na mikrofilmu	JUS Z.E7.012
Predlog br. 10675 Mikrofilmska kartica za film od 35 mm — — montažna	JUS Z.E7.013
Predlog br. 10676 Izrada kopija sa filma od 35 mm	JUS Z.E7.014
Predlog br. 10677 Snimanje rukopisa na mikrofilmu od 35 mm i 16 mm	JUS Z.E7.015
Predlog br. 10678 ISO-opitni znak za ispitivanje čitljivosti pri snimanju na mikrofilmu	JUS Z.E8.010
Predlog br. 10679 Opitna polja za ispitivanje čitljivosti	JUS Z.E8.011
Predlog br. 10680 Opitna polja za ispitivanje čitljivosti za praktič- čnu primenu kod obrtnih aparata za kopiranje (kopir mašina)	JUS Z.E8.012
Predlog br. 10681 Opitna polja za praktično ispitivanje čitljivosti negativa mikrofilma	JUS Z.E8.013
Predlog br. 10682 Tablica za ispitivanje tehničkih crteža na mikro- filmu	JUS Z.E8.014
Predlog br. 10683 Diazo-direktni duplikati	JUS Z.E8.015
Predlog br. 10684 Ispitivanje optičke nepropustljivosti, čitljivosti i trajnosti pomoću opitnog negativa i negati- va-originala	JUS Z.E8.016
Predlog br. 10685 Određivanje optičke nepropustljivosti propust- ljivih difuznih sredina	JUS Z.E8.017

Navedeni predlozi standarda izrađeni su uglavnom na bazi nemačkih (DIN) stan-
darda, a iste je pripremio Savezni sekretarijat za narodnu odbranu u saradnji sa
Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije koje nisu dobile navedene predloge
mogu ih naknadno dobiti, na svoj zahtev od Jugoslovenskog zavoda za standardi-
zaciju (Beograd, ul. Cara Uroša br. 54. pošt. pregrad. 933).

iz oblasti vatrostalnog materijala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti
vatrostalnog materijala, i to:

Predlog br. 10686 Vatrostalni materijal. Određivanje nasipne mase
(gustoće) **JUS B.D8.310**

Predlog standarda pripremila je radna grupa za standardizaciju vatrostalnog ma-
terijala.

Materijal — predlog standarda umnožen je i dostavljen na mišljenje zainteresovanim
radnim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili ovaj predlog standarda mogu da se obrate Jugoslovenskom
zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, 11001/933), sa zahtevom
da im se materijal dostavi.

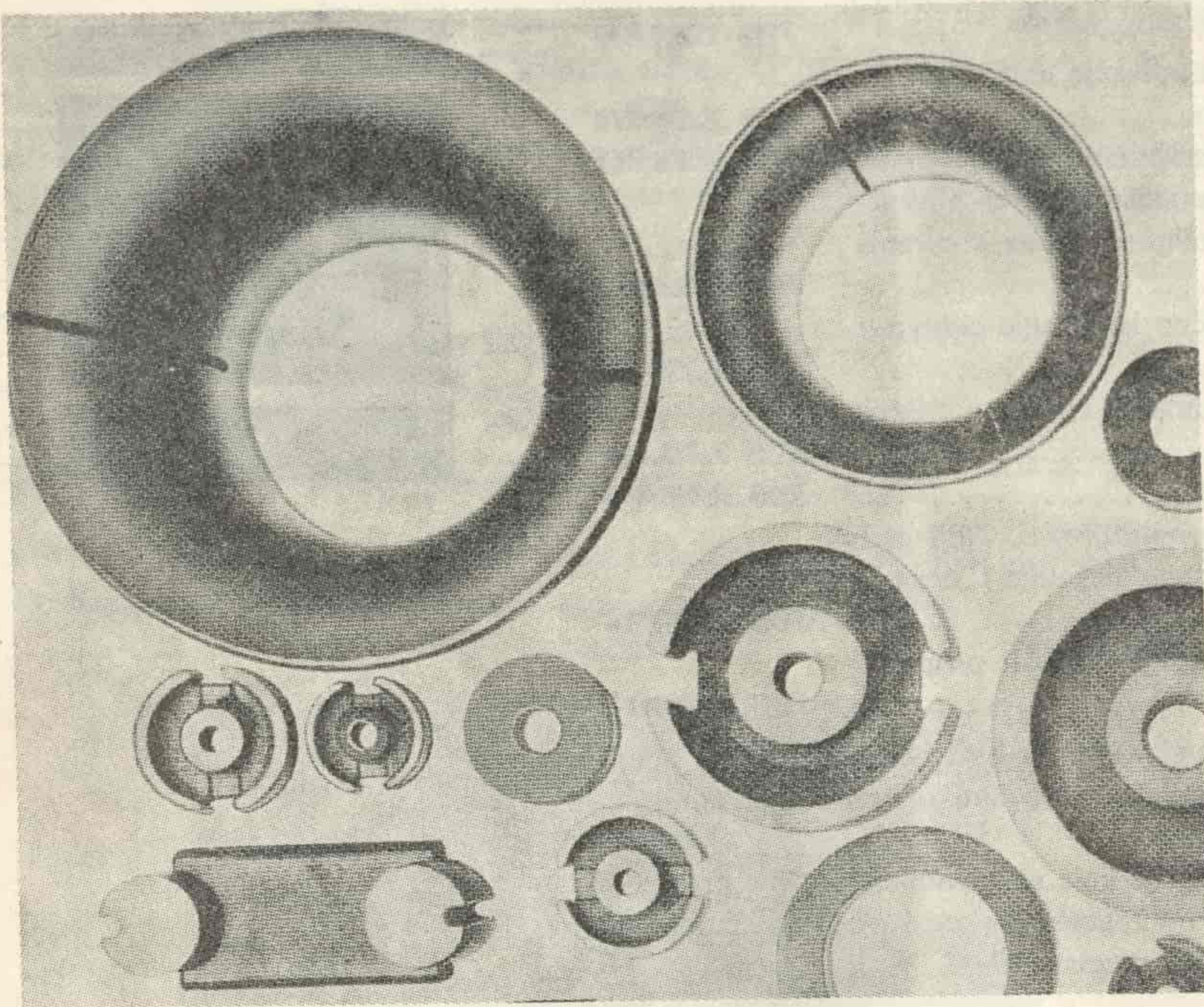
iz oblasti ferita

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. oktobar 1973. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti
ferita za primenu u elektronici i telekomunikacijama i to:

Predlog br. 10687 Opšta klasifikacija feromagnetnih materijala
i definicije pojmova **JUS N.R8.001**

Predlog br. 10688 Izračunavanje efektivnih parametara magnetnih jezgara	JUS N.R8.006
Predlog br. 10689 Feriti. Navoji za feritna jezgra	JUS N.R8.011
Predlog br. 10690 Feriti. Profili otvora za odvijače kod feritnih jezgara sa navojem	JUS N.R8.021
Predlog br. 10691 Feriti. Lončasta jezgra	JUS N.R8.031
Predlog br. 10692 Feriti. Granična merila za lončasta jezgra	JUS N.R8.061

Gornje predloge je pripremio sekretarijat TO—51, JEK-a, sa sedištem u »ISKRA-Comerce«, Direkcija IV, 61000 Ljubljana, Kotnikova 6 u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju. Kao osnova ovih predloga poslužile su publikacije IEC-125, prvo izdanje 1961. god. sa dopunama br. 1 iz 1965. god. i br. 2 iz 1968. god., IEC-205, prvo izdanje 1966. god. sa dopunama IEC-205A iz 1968. god., IEC-221, prvo izdanje 1966. god. sa dopunama br. 1 iz 1968. god. i IEC-221A, prvo izdanje iz 1972. god., IEC-133, drugo izdanje iz 1967. god. sa dopunama IEC-133A, prvo izdanje iz 1970. god. i IEC-133B, prvo izdanje iz 1971. god.

Tekst gornjih predloga interesenti mogu dobiti u sekretarijatu Tehničkog odbora 51 ili u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

ispravke, izmene i dopune

JUS C. B5. 030

Čelične cevi bez šava, precizne, hladno vučene ili hladno valjane. Tehnički uslovi za izradu i isporuku. Izdanje II-1970.

IZMENA

U tabeli 4 (strana 3) poslednja kolona treba da glasi:

	Odstojanje X ¹⁾ mm
	3 × δ (umesto 5 × δ)
	4 × δ (umesto 6 × δ)
	6 × δ (umesto 8 × δ)
	5 × δ (umesto 7 × δ)
	4 × δ (umesto 6 × δ)
	6 × δ (umesto 8 × δ)
	5 × δ (umesto 7 × δ)
	7 × δ (umesto 9 × δ)

objavljeni jugoslovenski standardi

»Službeni list SFRJ« br. 47/72 od 14. IX 1972. god.

	Din.
JUS H.D1.031 — Amonijumnitratni praškasti eksplozivi sa nitroglicerinom	14,00
1972	
JUS H.D1.032 — Amonijumnitratni plastični eksplozivi sa nitroglicerinom	14,00
1972	
JUS H.D1.033 — Amonijumnitratni poluplastični eksplozivi sa nitroglicerinom	14,00
1972	
JUS H.D1.035 — Amonijumnitratni praškasti eksplozivi bez nitroglicerina	14,00
1972	
JUS H.D1.036 — Metanski amonijumnitratni praškasti eksplozivi bez nitroglicerina. Metankam- nilit I	14,00
1972	
JUS H.D1.040 — Amonijumnitratni eksplozivi tipa AN-OL —	14,00
1972	
JUS H.D8.009 — Eksplozivi za rudarske i druge potrebe. Metode ispitivanja. Određivanje rela- tivne radne sposobnosti na balističkom klatnu	14,00
1972	
JUS H.D8.020 — Ispitivanje metanskih eksploziva u probnom hodniku	14,00
1972	

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. aprila 1973. godine.

»Službeni list SFRJ« br. 69/72 od 28. XII 1972. god.

JUS N.C3.201 — Elektroenergetika: 1972	Instalacioni provodnici sa izolacijom od PVC-mase (mnogožični) P/M ..	14,00
JUS N.C3.203 — „	Instalacioni provodnici sa pojačanom izolacijom od PVC-mase P/J i P/J-A	17,00
1972		
JUS N.C3.204 — „	Instalacioni provodnici sa pojačanom izolacijom od PVC-mase (mnogo- žični) (P)MJ	14,00
1972		
JUS N.C3.205 — „	Instalacioni provodnici sa pojačanom izolacijom od PVC-mase (finožični) (P)FJ	14,00
1972		
JUS H.B8.401 — Ispitivanje anhidrida maleinske kiseline, tehničkog. Određivanje boje istopljenog 1972	uzorka	10,00
JUS H.B8.402 — „	Određivanje tačke kristalizacije	6,00
1972		
JUS H.B8.403 — „	Određivanje slobodne kiseline	10,00
1972		
JUS H.B8.404 — „	Određivanje sadržaja anhidrida maleinske kiseline	6,00
1972		
JUS H.B8.405 — „	Određivanje sadržaja pepela	6,00
1972		
JUS H.B8.406 — „	Određivanje sadržaja gvožđa	10,00
1972		

JUS C.A1.414 1972	— Metode ispitivanja hemijskog sastava ferolegura: Volumetrijsko određivanje silicijuma u silikokalcijumu	10,00
JUS C.A1.415 1972	— „ Gravimetrijsko određivanje magnezijuma u silikokalcijumu	10,00
JUS C.A1.416 1972	— „ Fotometrijsko određivanje mangana u silikokalcijumu	10,00
JUS C.A1.417 1972	— „ Kompleksometrijsko određivanje železa i aluminijuma u ferosilicijumu..	10,00
JUS C.A1.418 1972	— „ Volumetrijsko određivanje železa u ferosilicijumu	10,00
JUS C.A1.419 1972	— „ Gravimetrijsko određivanje fosfora u ferosilicijumu	10,00
JUS C.A1.420 1972	— „ Fotometrijsko određivanje fosfora u ferosilicijumu i silicijum-metalu....	10,00
JUS C.A1.506 1972	— „ Gravimetrijsko određivanje silicijuma u silikokalcijumu i ferosilicijumu..	10,00
JUS C.A1.507 1972	— „ Kompleksometrijsko određivanje kalcijuma u silikokalcijumu i ferosilicijumu.	10,00
JUS C.A1.508 1972	— „ Volumetrijsko određivanje kalcijuma u silikokalcijumu, ferosilicijumu i silicijum-metalu	14,00
JUS C.D1.002 1972	— Bakar. Klasifikacija i označavanje	29,00
JUS C.D1.006 1972	— Bakar i bakarne legure. Niskolegirani bakar. Hemijski sastav, oblici izrade i smernice za upotrebu	17,00
JUS C.D3.120 1972	— Bakar i bakarne legure za gnječenje. Šipke i žica. Tehnički uslovi za izradu i isporuku	44,00
Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. aprila 1973. godine.		
JUS N.E5.505 1972	— Visokonaponski topljivi osigurači za ograničenje struje	47,00
JUS N.E5.508 1972	— „ Smernice za primenu	10,00
JUS N.E5.510 1973	— „ Ispitivanja	50,00
Navedeni standardi se primenjuju od 1. aprila 1973. godine		
JUS N.A5.785 1973	— Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak U: Mehanička izdržljivost priključaka	26,00
JUS N.N0.906 1973	— Suzbijanje radio-smetnji. Radio-smetnje od radio i televizijskih prijemnika	14,00
JUS N.N0.920 1973	— Suzbijanje radio-smetnji. Granične vrednosti i metoda merenja slabljenja na svetiljkama sa fluorescentnim cevima	14,00
JUS N.R7.022 1973	— Štampana kola. Fenolno-celulozno-papirna slojevita ploča obložena bakarnom folijom, visokog električnog kvaliteta. Tehnički uslovi	23,00
JUS N.R7.023 1973	— Štampana kola. Fenolno-celulozno-papirna slojevita ploča obložena bakarnom folijom, ekonomskog kvaliteta. Tehnički uslovi.....	20,00
JUS N.R7.024 1973	— Štampana kola. Epoksidno-celulozno-papirna slojevita ploča obložena bakarnom folijom, otporna prema plamenu. Tehnički uslovi	23,00
JUS N.R7.025 1973	— Štampana kola. Staklo-epoksidna slojevita ploča obložena bakarnom folijom, opšte namene. Tehnički uslovi	23,00
JUS N.R7.026 1973	— Štampana kola. Staklo-epoksidna slojevita ploča obložena bakarnom folijom, otporna prema plamenu. Tehnički uslovi	23,00

JUS N.R8.042 — Magnetna C-jezgra. Mere i karakteristike **20,00**
1973

JUS N.R8.044 — Magnetna E-jezgra. Mere i karakteristike **17,00**
1973

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu. 1. januara 1974. godine.

JUS N.N0.023 — Pouzdanost sastavnih delova za elektroniku. Prikazivanje podataka o pouzda-
1973 nosti **29,00**

JUS N.N0.024 — Elektronika i telekomunikacije. Smernice za prikupljanje podataka o pouzdanosti,
1973 ispravnosti i mogućnosti održavanja elektronskih sklopova na osnovu rezultata korišćenja **20,00**

JUS N.N0.907 — Suzbijanje radio-smetnji. Radio-smetnje od radio i televizijskih prijemnika. Meto-
1973 de merenja **56,00**

Navedeni standardi se primenjuju od 1. januara 1974. godine.

međunarodna standardizacija

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge preporuka, usvojene preporuke i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO/TC 1 — Navoji

Međunarodni standard:

br. 68 »Navoji za opštu primenu. Osnovni profil, II izdanje (zamenjuje ISO/R 68—1958)«

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Međunarodni standard:

br. 2349 »Kotrljajni ležaji. Kotrljajni ležaji sa valjčićima. Podsklopovi. Tolerancije. Metričke serije, tolerancije normalne klase i klase 6. Serija u inčima tolerancije klase 4 (tolerancije normalne klase).«

ISO/TC 12 — Veličine, jedinice, simboli, i faktori i tablice za preračunavanje

Međunarodni standardi:

br. 31/VI »Veličine i jedinice svetlosti i elektromagnetskog zračenja.«

br. 31/IX »Veličine i jedinice u atomskoj i nuklearnoj fizici.«

ISO/TC 16 — Klinovi i žljebovi

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3117 »Pritezanje tangencijalnim ključevima« (Rok za primedbe 19. VIII 1973)

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Međunarodni standard:

br. 1949 »Električni utikač i priključnici za vazduhoplove.«

ISO/TC 24 — Sita, određivanja granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama.

Međunarodni standard:

br. 2591 »Kontrolno sejanje«

ISO/TC 26 — Bakar i bakarne legure

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3110 »Bakarne legure. Određivanje aluminijuma kao legirajućeg elementa, volumetrijskom metodom.« (Rok za primedbe 19. VIII 1973)

br. 3111 »Bakarne legure. Određivanje kalaja kao legirajućeg elementa, volumetrijskom metodom.«

br. 3112 »Bakar i bakarne legure. Određivanje olova ekstrakciono titracijom metodom.«

ISO/TC 28 — Nafta i proizvodi nafte

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3104 »Proizvodi nafte. Prozirne i neprozirne tečnosti. Određivanje kinematskog viskoziteta i izračunavanje dinamičnog viskoziteta.«

br. 3170 »Proizvodi nafte. Tečni ugljovodonici. Ručno uzimanje uzoraka« (Rok za primedbe 30. VIII 1973)

ISO/TC 29 — Sitan alat

Međunarodni standard:

br. 2540 »Zabušivači za središna gnezda sa zaštitnim proširenjem. Tip B.«

ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3231 »Boje i lakovi. Određivanje otpornosti prema vlažnoj atmosferi koja sadrži sumpordioksid.«

br. 3232 »Boje i lakovi. Određivanje količine materijala u rezervoarima (kontenerima) (Rok za primedbe 30. VIII 1973).«

ISO/TC 36 — Kinematografija

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3021 »Kinematografija. 32 mm kinematografski film perforiran 16 mm. Dimenzije sečenja i perforiranja.«

br. 3023 »Kinematografija. 35 mm kinematografski film perforiran 16 mm. Dimenzije sečenja i perforiranja.«

br. 3023 »Kinematografija. 65 mm i 70 mm kinematografski film Dimenzije sečenja i perforiranja.«

br. 3024 »Kinematografija. Kasetna za kinematografsku kameru, 8 mm tip S, model 1. Pokretna kamera po dužini sa isečenim prorezima, željenih specifikacija.«

br. 3025 »Kinematografija. Kasetna za kinematografsku kameru, 8 mm, tip S, model II-napunjena sa filmom.«

br. 3026 »Kinematografija. Otisak 8 mm, tip S površine slike proizvedene optički ili kontaktno na 35 mm kinematografskom filmu perforiran 8 mm tip S, 2R — 1664 ili br. 1667. Položaj i dimenzije.«

br. 3027 »Kinematografija. Magnetne trake za snimanje i reprodukciju i međuprostorom za snimanje zvuka na 8 mm kinematografskom filmu tip S-otisci slike. Položaj i dimenzije širine.«

br. 3042 »Kinematografija. Etiketiranje kasete za neeksponirane kinematografske i magnetne filmove. Minimalne specifikacije.«

br. 3047 »Kinematografija. 35 mm kinematografski film. Kalem za namotavanje pod dnevnom svetlošću.« (30 mm kapaciteta).

br. 3067 »Kinematografija. Kasete za kinematografsku kameru, 8 mm, tip S, model I, prorezi za brzi film identifikacioni i u boji. Filter za uravnotežavanje. Dimenzije i položaj.«

br. 3068 »Kinematografija. Magnetne trake za snimanje zvuka na 16 mm kinematografskom filmu perforiranom 8 mm Tip S (1—4 i 1—3). Položaji i dimenzije.«

(Rok za primedbe 28. VIII 1973)

ISO/TC 38 — Tekstil

Međunarodni standard:

br. 2647 »Vuna. Određivanje srednjeg prečnika vlakana na projekcionom mikroskopu.«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 105/VII »Ispitivanje tekstila. Određivanje postojanosti obojenja tekstila. VII serija.«

(Rok za primedbe 19. VIII 1973)

br. 3060 »Pamučna vlakna. Određivanje prekidne sile snopa vlakana.«

br. 3090 »Konac za ribarske mreže. Određivanje promene dužine posle potapanja u vodu.«

(Rok za primedbe 15. VII 1973).

ISO/TC 41 — Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)

Predlog međunarodnog standarda:

br. 252 »Remeni transportera. Nominalne karakteristike za trenje između konstruktivnih elemenata i metode ispitivanja.« (Rok za primedbe 19. VII 1973).

ISO/TC 43 — Akustika

Međunarodni standard:

br. 2204 »Uputstvo za merenje buka i merenje njenog uticaja na čoveka.«

ISO/TC 45 — Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standard:

br. 2023 »Lepljena industrijska gumena obuća«

ISO/TC 47 — Hemija

Međunarodni standardi:

br. 990 »Kalijumhidroksid, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja kalijumhidroksida.« (Revizija ISO/R 990—1969)

br. 994 »Kalijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 1,10 fenatrolinom.« (Revizija ISO/R 994—1969)

br. 2460 »Natrijumbikarbonat, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 1,10 fenatrolinom.«

br. 2515 »Amonijumbikarbonat, tehnički. Određivanje amonijačnog azota. Volumetrijska metoda posle destilacije.«

br. 2590 »Opšta metoda za određivanje sadržaja arsena. Fotometrijska metoda sa srebrodietilditiokarbonatom.« Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3119 »Borna kiselina, bornioksid i dinatrijum tetraborati, tehnički. Određivanje sadržaja hroma. Fotometrijska metoda sa difenilkarbazidom.«

br. 3120 »Dinatrijumborati i sirovi natrijumborati tehnički. Određivanje sadržaja vode. Gravimetrijska metoda.«

br. 3121 »Borna kiselina, bornioksid i dinatrijumborati, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Merkurimetrijska metoda.«

br. 3122 »Borna kiselina, bornioksid, dinatrijumborati, natrijumborati i sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 2,2 bipiridilom.«

br. 3123 »Natrijumborati, tehnički. Određivanje brzine rastvaranja. Konduktometrijska metoda.«

br. 3124 »Sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje gvožđa koji se rastvara u alkalnoj sredini. Fotometrijska metoda sa 2,2' bipiridilom.«

br. 3125 »Sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje aluminijuma koji se rastvara u alkalnoj sredini. EDTA-kompleksimetrijska metoda.« (Rok za primedbe 30. VIII 1973)

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Međunarodni standardi:

br. 1279 »Etarska ulja. Određivanje sadržaja ugljenih jedinjenja. Hidroksilaminhlordna metoda.«

ISO/TC 70 — Motori sa unutrašnjim sagorevanjem

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3046 »Bokser motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Normalni uslovi za deklarisanje snage i potrošnje goriva i ulja za podmazivanje.«

(Rok za primedbe 12. VIII 1973).

ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva

Predlog dodatka 3 preporuke ISO/R 862—1971 »Površinski aktivno sredstvo — Terminološki rečnik.«

(Rok za primedbe 26. VIII 1973)

ISO/TC 92 — Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3009 »Ispitivanje otpornosti na vatru gledosanih elemenata.«

(Rok za primedbe 19. VIII 1973)

ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2894 »Reljefne kreditne karte. Specifikacije, sistem numerisanja i procedura registrovanja.«

(Rok za primedbe 19. VIII 1973).

ISO/TC 108 — Mehanički udari i vibracije

Međunarodni standard:

br. 1940 »Sistem uravnotežavanja krutih tela pri rotaciji«

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3080 »Mehaničko uravnotežavanje glavne parne turbine za trgovačke brodove« (Rok za primedbe 26. VIII 1973)

ISO/TC 110 — Vozila unutrašnjeg transporta

Predlog međunarodnog standarda.

br. 2330 »Viljuškari. Kraci viljuške. Tehničke karakteristike i ispitivanja« (Rok za primedbe 12. VI 1973).

ISO/TC 111 — Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3056 »Nekalibrisani lanci za dizanje od okruglog čelika. Propisi za sigurnost i održavanje.«

br. 3075 »Lanci za dizanje, nekalibrisani, klase S.«

br. 3077 »Lanci za dizanje, kalibrisani, klase T, za koturače i druge pribore za dizanje.

(Rok za primedbe 26. VIII 1973).

ISO/TC 127 — Mašine za zemljane radnje

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3164 »Mašine za nivelisanje zemljišta. Specifikacije laboratorijskih studija zaštite objekata od prevrtanja na nagibima. Specifikacije za ograničenje obima deformacije.«

(Rok za primedbe 26. VIII 1973).

ISO/TC 135 — Ispitivanje bez razaranja

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3059 »Ispitivanje bez razaranja, upotrebom crne svetlosti.«

(Rok za primedbe 19. VIII 1973)

ISO/TC 138 — Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3113 »Neplastificirane polivinilhlordne cevi (PVC) za snabdevanje pijaćom vodom.

Dozvoljeni nivo ekstrahujućeg olova i kalaja.«

br. 3126 »Plastične cevi. Merenje dimenzija.«

br. 3128 »Cevi i fitinzi od neplastificiranog polivinil hlorda (PVC) za mulj i otpadne vode za cevovode. Dimenzije naglavaka i račvi za tipove lepljenih spojeva«

(Rok za primedbe 19. VIII 1973).

dokumentacija IEC

- IEC/TC 2 — Rotacione mašine**
Dopuna broj 1 IEC publikacije 34-4:
Preporuke za električne rotacione mašine (izuzev mašine za električnu vuču).
Deo četvrti: Postupci za određivanje veličina sinhronih mašina putem ispitivanja.
Cena: 5 šv.fr.
- IEC/TC 3 — Grafički simboli**
Opšta uputstva za pripremu elektrotehničkih šema. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. oktobar 1973.
- IEC/TC 5 — Parne turbine**
Zapisnik sastanka komiteta održanog od 7. do 9. septembra 1972. u Parizu.
- IEC/TC 9 — Oprema električne vuče**
Zapisnik sastanka komiteta održanog od 6. do 10. novembra 1972. u Atini.
- IEC/TSC12A — Radioprijemnici i televizori**
IEC publikacija 315-3: Metode merenja na radioprijemnicima za različite vrste emisija.
Deo 3:
Radio-frekventna merenja na prijemnicima za amplitudno modulisanu emisiju.
Prvo izdanje, 1973. god. Cena 111 šv.fr.
- IEC/TC 13 — Merni instrumenti**
IEC publikacija 51: Preporuke za električne pokazne merne aparate i njihov pribor. Treće izdanje, 1973. Cena 100, šv.fr.
IEC publikacija 414: Odredbe o bezbednosti pokaznih i registrujućih električnih mernih aparata i njihovog pribora. Prvo izdanje, 1973. Cena 49,50 šv.fr.
- IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri**
IEC publikacija 420 (prvo izdanje, 1973): Kombinacija osigurač-sklopka i kombinacija osigurač-prekidač visokog napona naizmenične struje. Cena: 57 šv. fr.
- IEC/TC 23 — Instalacioni pribor**
Zapisnik sastanka podkomiteta za utikače, priključnice i sklopke, koji je održan 1. i 2. novembra 1972. u Atini. Zapisnik sastanka podkomiteta za svetski sistem priključnih naprava, koji je održan od 7. do 9. novembra 1972. u Atini.
- IEC/TC 25 — Veličine i jedinice i njihovi slovni simboli**
Simboli iz oblasti statičkih pretvarača sa cevima ili poluprovodnicima. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. novembar 1973.
- IEC/TC 28 — Koordinacija izolacije**
Zapisnik sastanka komiteta održanog od 31. oktobra do 2. novembra 1972. u Atini.
- IEC/TC 34 — Sijalice i pribor**
IEC publikacija 64 (četvrto izdanje, 1973): Sijalice sa volframovim vlaknom za opštu upotrebu. Cena: 55,50 šv.fr.
- IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje**
IEC publikacija 415-1: Promenljivi rotacioni kondenzatori za podešavanje, sa dielektrikom od plastičnog sloja — klase 2. Deo 1: opšti zahtevi u pogledu ispitivanja i metoda merenja. Prvo izdanje, 1973. Cena 34,50 šv.fr.
IEC publikacija 425: Smernice za izbor boja za označavanje kondenzatora i otpornika. Prvo izdanje, 1973. Cena 5 šv. fr.
Izmena br. 1 (februar 1973) publikacija 108 (drugo izdanje, 1967): Keramički kondenzatori tipa 1. Cena 3 šv. fr.
- IEC/TC 45 — Nuklearna instrumentacija**
IEC publikacija 412: Standardne mere scintilatora. Prvo izdanje, 1973. Cena 7 šv.fr.
- IEC/TC 55 — Žice za namotaje**
IEC publikacija 251-1: Prva dopuna publikacije 251-1. Postupci ispitivanja žica za namote. Okrugle lak-žice. Prvo izdanje, 1973. Cena 34,50 šv.fr.
- IEC/TC 61 — Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo**
Prva izmena publikacije 335-1: Revizija odeljaka 12 i 19. Izdanje 1973. Cena 13,50 šv. fr.
- IEC/TC 68 — Magnetne legure i čelici**
IEC publikacija 404-2: Magnetni materijali. Drugi deo — Postupci za merenje magnetskih i električnih osobina magnetnih limova i traka za transformatore. Prvo izdanje, 1973. Cena 64,50 šv. fr.
Predlog za publikaciju 404-3: Treći deo. Postupci za merenje magnetskih, električkih i fizičkih osobina magnetnih limova i traka za rotacione mašine. Pismene primedbe najkasnije do 15. septembra 1973.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Cara Uroša br. 54 radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstva.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1973

Juli

23—27	Melburn	ISO/TC 106	Materijal i oprema za zubarstvo
-------	---------	------------	---------------------------------

Septembar

27—28	Milano	*ISO/TC 47/SC4	Hemija. Sumporna kiselina i oleum
-------	--------	----------------	-----------------------------------

Oktoabar

1—5	London	*ISO/TC 97/SC10	Računske mašine i obrada informacija. Magnetski diskovi
4—5	London	*ISO/TC 47/SC8	Hemija. Borna kiselina, bornioksid, borati, perborati
8—10	London	*ISO/TC 95/SC17	Kancelarijske mašine, »kreditne karte« i identifikacione karte
9—11	Italija	*ISO/TC 22/SC3	Automobili. Električne veze
10—11	Štokholm	*ISO/TC 107/SC2	Metalne i druge neorganske prevlake. Principi kontrole i koordinacije metoda ispitivanja
12	Štokholm	*ISO/TC 107	Metalne i druge neorganske prevlake
11—13	Keln	ISO/TC 136/SC3	Nameštaj. Specifikacije svojstava materijala i proizvoda
15—17	Štokholm	*ISO/TC 95/SC15	Kancelarijske mašine. Numeričke alfanumeričke kancelarijske mašine
16	Ženeva	DEVPRO	Stalno koordinaciono telo za unapređenje standardizacije u zemljama u razvoju
17—19	Štokholm	*ISO/TC 95/SC16	Kancelarijske mašine. Označavanje simbolima kancelarijskih mašina
22—24	London	*ISO/TC 93/SC1	Skrob (njegovi derivati i sporedni proizvodi). Opšta pitanja
22—26	Madrid	*ISO/TC 79/SC2	Laki metali i njihove legure. Anodni aluminijum
29—30	Tel Aviv	*ISO/TC 35/SC10	Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje
30—31	Tel Aviv	*ISO/TC 35/SC1	Boje i lakovi. Terminologija
30—31	Frankfurt	*ISO/TC 95/SC6	Kancelarijske mašine. Mašine za obradu pošte i druge specijalne mašine.
	Tbilisi	*ISO/TC 132/SC1	Ferolegure. Uzimanje uzoraka
		*ISO/TC 133	Sistem mera i označavanje veličine odeće
	SAD	*ISO/TC 153/SC1	Ventili za opštu upotrebu. Konstrukcija, označavanje i ispitivanje

Oktoabar/Novembar

29—1	Tokio	*ISO/TC 8	Brodogradnja
31—1	Tel Aviv	*ISO/TC 35/SC9	Boje i lakovi. Opšte metode ispitivanja
		*ISO/TC 17/SC2	Čelik. Klasifikacija i označavanje čelika
		*ISO/TC 22/SC21	Automobili. Električna drumska vozila
	SSSR	/ISO/TC 70/SC6	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Gasne turbine

Novembar

12—16	Berlin	*ISO/TC 83/SC3	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Vezovi za skije
12—16	Berlin	*ISO/TC 83/SC4	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Skije
12—16	Berlin	*ISO/TC 83/SC5	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Skijaška obuća
13—15	Berlin	*ISO/TC 135/SC5	Ispitivanje bez razaranja. Metode ispitivanja radijacijama
20—22	Štokholm	*ISO/TC 1136/SC1	Nameštaj. Metode ispitivanja
29—30	London	*ISO/TC 22/SC6	Automobili. Težine i dimenzije
	London	*ISO/TC 33	Vatrostalni materijal
	London	*ISO/TC 39/SC3	Mašine alatke. Modularne jedinice za mašine alatke
		*ISO/TC 86/SC5	Rashladni uređaji. Konstrukcija i ispitivanje frižidera za domaćinstvo
		*ISO/TC 86/SC7	Rashladni uređaji. Konstrukcija i ispitivanje rashladnih vitrina i sličnih uređaja za trgovinu
	Pariz	*ISO/TC 134/SC2	Veštačka đubriva. Uzimanje uzoraka
	Pariz	*ISO/TC 134/SC4	Veštačka đubriva. Hemijske analize
	London	*ISO/TC 144	Sistemi za defuziju vazduha
	Torino	*ISO/TC 144/SC4	Sistemi za defuziju vazduha. Ispitivanje i prikazivanje karakteristika za akustiku

Decembar

13—14	Holandija	*ISO/TC 10/SC1	Crteži (opšti principi). Pripremni radovi
-------	-----------	----------------	---

IV Kvartal

		*ISO/TC 4/SC7	Kotrljajni ležaji. Podešljivi ležaji
		*ISO/TC 4/SC9	Kotrljajni ležaji. Konusnovaljkasti ležaji
		*ISO/TC 4/SC10	Kotrljajni ležaji. Fini ležaji za instrumente
		*ISO/TC 20/SC4	Aero i kosmonautika. Vijčana roba za letilice
SAD		*ISO/TC 20/SC9	Aero i kosmonautika. Opterećenje vazduhoplova
London		*ISO/TC 22/SC18	Automobili. Unutrašnja oprema
		*ISO/TC 23/SC2	Poljoprivredne mašine i traktori. Opšta ispitivanja
Budimpešta		*ISO/TC 43/SC2	Akustika. Akustika u zgradarstvu
Nemačka		*ISO/TC 47/SC3	Hemija. Reaktivi za hemijsku analizu
		*ISO/TC 72/SC1	Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Mašine, uređaji za pripremu vlakana za pređenje, pređenje i istezanje
		*ISO/TC 104/SC2	Konteneri za transport robe. Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje. Konteneri za opštu upotrebu, serije 1 i 2
		*ISO/TC 111/SC3	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Pribor

Nepoznati podaci za mesec

		*ISO/TC 2/SC3	Vijci, navrtke i pribor. Terminologija i nomenklatura
		*ISO/TC 2/SC5	Vijci, navrtke i pribor. Vijci, navrtke i podloške za čelične konstrukcije
		*ISO/TC 3	Tolerancije
		*ISO/TC 5/SC5	Metalne cevi i fitinzi. Fitinzi (izuzev od livenog gvožđa)
		*ISO/TC 8/SC1	Brodogradnja. Korito, armatura za korito i uređaj na palubi
		*ISO/TC 8/SC3	Brodogradnja. Brodske elise
Pariz		*ISO/TC 8/SC14	Brodogradnja. Jahte
		*ISO/TC 25	Liveno gvožđe
		*ISO/TC 31	Gume, naplaci i ventili
		ISO/TC 33/SC1	Vatrostalni materijal. Terminologija
Pariz		ISO/TC 34/SC1	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Sredstva za reprodukciju
		*ISO/TC 37	Terminologija (principi i usklađivanja)
		*ISO/TC 38	Tekstil. Tekstilni materijal za ribarske mreže
		*ISO/TC 47/SC 9	Hemija. Sumpor, ugljendisulfid
		*ISO/TC 47/SC14	Hemija. Etilen, propilen butadien
		*ISO/TC 57	Metrologija i karakteristika površina
		*ISO/TC 74	Cement i kreč
		*ISO/TC 87	Pluta
		*ISO/TC 119/SC 1	Materijali i proizvodi metalugrije praha. Terminologija.

Moskva	*ISO/TC 67/SC 7	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Cevi za bušenje od aluminijumskih legura.
Italija	*ISO/TC 123	Klizna ležišta
Italija	*ISO/TC 123/SC 4	Klizna ležišta. Metoda proračuna kliznih ležišta.
1973—1974		
Italija	*ISO/TC 8/SC10	Brodogradnja. Palubni mehanizam.
SSSR	*ISO/TC 96/SC 2	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore.
	ISO/TC 96/SC 4	Terminologija Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore. Metode ispitivanja.

da li znate

- da vam preko 8.000 jugoslovenskih standarda pružaju najvažnije tehničke podatke o kvalitetu, dimenzijama, metodama ispitivanja, uputstvima za upotrebu hiljade proizvoda?

da li znate

- da se nekoliko desetina od ovih standarda odnosi i na vašu proizvodnju?

da li znate

- da se **JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU** nalazi u beogradu — cara uroša 54
- da se prodavnica naših izdanja nalazi u ulici kneza miloša 16

informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

ISO dokumenti otklanjaju dvosmislenost

Objavljena su još četiri dela osnovnih dokumenata ISO sa kojima se kompletira međunarodni standard ISO/R 31 u cilju obezbeđenja univerzalnog sistema merenja.

To su sledeći dokumenti objavljeni:

- ISO 31 Deo VI — Veličine i jedinice za svetlost i elektromagnetno zračenje
- Deo VIII — Veličine i jedinice u fizičkoj hemiji i molekularnoj fizici.
- Deo IX — Veličine i jedinice u atomskoj i nuklearnoj fizici.
- Deo X — Veličine i jedinice nuklearnih reakcija i jonizirajućeg zračenja.

Drugi delovi Međunarodnog standarda ISO/R 31 objavljeni prethodnih godina su:

- ISO/R 31/Deo I — Osnovne veličine i jedinice S I i veličine i jedinice za prostor i vreme.
- Deo II — Veličine i jedinice periodičnih pojava i pojava u vezi sa njima
- Deo III — Veličine i jedinice u mehanici
- Deo IV — Veličine i jedinice za toplotu
- Deo V — Veličine i jedinice za elektricitet i magnetizam
- Deo VII — Veličine i jedinice za akustiku

Deo XI — Matematički znaci i simboli za upotrebu u fizikalnim naukama i tehnologiji.

Ova zbirka dokumenata zajedno sa dokumentom ISO/R 1000 — SI jedinice i preporuke za upotrebu koji je objavljen ranije u ovoj godini, čine snažno sredstvo za otklanjanje dvosmislenosti i nerazumevanja između naučnika, inženjera, matematičara, studenata i njihovih profesora širom sveta. Neki od ranije objavljenih dokumenata su u toku revizije i u obzir će biti uzete i odluke donete od strane Generalne konferencije za težine i mere (CGPM) i preporuke njihovih Međunarodnih komiteta (CIPM).

Poseban dokument koji služi kao vodič ovim Međunarodnim standardima i koji objašnjava opšte principe u vezi sa veličinama, jedinicama i simbolima je upravo predat Savetu ISO na konačno usvajanje. Poslednji deo (Deo XII) se odnosi na bezdimenzionalne parametre i nalazi se u vidu predloga.

Široko rasprostranjena upotreba SI jedinica u školama, istraživanju, industriji i trgovini pomoći će da se otklone zabune, nepogodnosti i smetnje u međunarodnoj trgovini i vezama.

(ISO News Service, April 1973)

ISO standard za prosejavanje

Materijal koji treba da bude ispitan prosejavanjem može se svrstati počev od vrlo krupnih komada, kao što su ugali i stena, do vrlo finih materijala kao što su boje i glina. Fizikalna i hemijska svojstva različitih materijala takođe jako variraju.

Novi međunarodni standard ISO/R 2591, rasmatra glavne faktore koji su od uticaja na dobijene rezultate ispitivanja prosejavanjem, i određuje opšte principe koji treba da uslede na odgovarajućim aparatima, postupke i prikazivanje rezultata.

Na primer, neki materijali kao što je korundni prah su abrazivni i habaju sita, menjajući otvore sita i produžavajući operaciju prosejavanja.

Drugi materijali su podložni smanjenju dimenzija (krupnoće) u toku sejanja zbog svoje drobljivosti.

Magnetna svojstva materijala mogu uticati na rezultat prosejavanja zbog reakcije ovih sa drugim materijalima (tendencija ka aglomeraciji) i sa sitom (tendencija prema ateziji). Neke praškaste materije mogu se naelektrisati statičkim električitetom u toku operacije sejanja i prijanjati na okvir sita i zbog toga uticati na rezultat prosejavanja. Novi ISO-standard uzima ove i druge probleme u obzir i određuje primere za kompletiranje izveštaja o ispitivanju za sporazumevanje između kupca i prodavca, i tako doprinosi međunarodnoj trgovini.

ISO News Service, May 1973

standardi smanjuju opasnosti u borbi protiv požara

Stručnjaci Organizacije ISO-a rade sada na dokumentu koji će obezbediti međunarodna ugovorena pravila i osnovne propise o predostrožnosti za korisnike specijalne odeće za zaštitu protiv toplote i vatre.

Prva značajna primedba koja se ističe u predlogu Međunarodnog standarda ISO/DIS 2801 je da odeća ne može pružiti neograničenu zaštitu protiv toplote i vatre. Na drugom mestu važno je da se ima u vidu da je jako veliki broj različitih faktora i međusobno nezavisnih, koji utiču na dužinu zaštite koju može odeća da pruži.

Treba znati, na primer, da pri kružnom kretanju tehničar povećava cirkulaciju vazduha unutar odeće, što doprinosi smanjenju dejstva spoljne toplote.

Veliki značaj je dat važnosti ispravne uvežbanosti. Zaista, ovakvu odeću treba da koriste samo lica koja su izdržala sistematsko uvežbavanje. Tehničar mora privići svoj organizam povećanom naporu, a u isti mah učenjem osetiti svoje fiziološke granice izdržljivosti, i tako proceniti blizinu trenutka kada je još u stanju da se povuče iz opasne zone u potpunu sigurnost.

Rublje je takođe od važnosti. Rastopljivi materijali — uključivši izvesne sintetičke tkanine — mogu se topiti pod uticajem toplote, a kada su u direktnom dodiru sa kožom, mogu prouzrokovati ozbiljne opekotine.

Ali postoji i druga vrsta opasnosti koja je povezana sa propustljivim i apsorpcionim rubljem. Ovakvi materijali mogu apsorbovati vodu ili druge nesagorljive tečnosti koji pod uticajem toplote prelaze u paru i prouzrokuju opekotine. Druga opasnost koja se ponekad prenebregne je to što izvesne zaštitne odeće stvaraju statički elektricitet. U prostoru koji sadrži eksplozivne ili zapaljive gasove, pražnjenje statičkog elektriciteta može da bude smrtonosno.

Ovi i drugi detalji koji su sadržani u ISO dokumentu, jasno ukazuju na potrebu velike pažnje ne samo pri primeni ovakve odeće već takođe i pri ispitivanju, skladištenju i postupku održavanja.

Pored usklađivanja ovakvih postupaka na međunarodnom nivou, ISO će takođe pomoći otklanjanju konfuzije i neizvesnosti u korist boraca protiv vatre i proizvođača zaštitne opreme. Cilj koji se želi postići je poboljšanje zaštite i veća ekonomičnost u proizvodnji opreme.

ISO/DIS 2801 je pripremljen tako, da ga mogu razumeti ljudi bez posebnog stručnog poznavanja, a može se primeniti i kao »kontrolna lista« za one odgovorne za proveru zaštitne opreme i kao preporuke za sigurnost.

Ako ovaj predlog bude prihvaćen od članstva ISO-a — predstavnika nacionalnih organizacija za standardizaciju biće blagovremeno izdat kao ISO međunarodni standard.

Dokument je sastavljen od strane specijalnog Podkomiteta ISO, Tehničkog komiteta 94 (Lična zaštitna sredstva — zaštitna odeća i oprema).

Drugi podkomiteti rade na specifičnim područjima u ovoj oblasti i to:

- zaštitni šlemovi
- remenovi (pojasevi) za sedišta vozača

- zaštitne čizme i cipele
- industrijski zaštitni remenovi (pojasevi)
- zaštitne rukavice
- lične zaštite očiju
- respiratori za korišćenje u atmosferi koja sadrži gas, prašinu ili toksične hemikalije
- oprema za zaštitu od štetnog zračenja (izuzev opreme za zaštitu oka)
- zaštitna odeća protiv toplote i vatre
- pojasevi i odeća za spasavanje (lična oprema)
- zaštitna odeća protiv štetnih hemikalija.

Sledeće zemlje članice ISO-a aktivno sarađuju u radovima ISO/TC 94: Australija, Belgija, Kanada, Danska, Francuska, Nemačka, Mađarska, Izrael, Italija, Holandija, Norveška, Rumunija, Južna Afrika, Španija, Švedska, Švajcarska, Velika Britanija (sekretarijat) i SAD.

Aktivnost Organizacije ISO obuhvata široke oblasti ispitivanja uključujući automobile, avione, tekstilne mašine, zubarstvo, čelik, proizvode nafte, papir, računare, nuklearnu energiju, itd. Ukupno, oko 1400 ISO tehničkih radnih tela učestvuju u radovima na međunarodnoj standardizaciji. Približno jedna petina ovih komiteta na neki način bavi se pitanjima zdravstva i zaštite.

ISO News Service, 17. April 1973

usklađivanje standarda za pojaseve za sedišta — prilog bezbednosti na putu

Nošenje pojaseva za sedišta je sada obavezno u Australiji — i podleže kazni. Skorašnja ispitivanja su pokazala da je u prvih devet meseci 1972. god., u prvoj godini delovanja danak smrti umanjen za približno 17%, u poređenju sa odgovarajućim periodom u 1971. godini.

Takođe je smanjen broj i ozbiljnost — težina povreda. Tehničar koji je imao zadatak da prikupi podatke o saobraćaju u Novom Južnom Velsu izjavio je: »Vidi se da se znatno smanjuju povrede glave, kičme i gornjeg trupa usled korišćenja pojaseva za sedišta.«

Oni motoristi koji nose svoje pojaseve samo na dugim razdaljinama, a koji voze velikim brzinama, treba da imaju u vidu, da u stvari pojasevi za sedišta osiguravaju samo krajnju bezbednost pri sudaru.

Međutim, u gradskoj vožnji, gde se događa najveći broj nesreća, garancija je skoro 100%.

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — standardoteka, Beograd, Cara Uroša br. 54.

a) BS — Velika Britanija

b) TGL — Demokratska republika Nemačka

DK 621.643.2—183.3:666.961:697.81			
BS 567/73	Asbestos-cement flue pipes and fittings, light quality	TGL 22 292/B1. 31/72	„ Bewertungsgrundsätze für Roggen
DK 621.861.065.4—514.2		DK 634.1/5:631.53	
BS 4898/73	Chain lever hoists	TGL 7790/B1. 1/72	Baumschulerzeugnisse. Obstpflanzgut, Baumobst
DK 625.2:669.141.25		DK 635.969	
TGL 25 567/71	Speichenradkörper-Rohlinge für Elektro- und Diesellokomotiven. Technische Lieferbedingungen	TGL 7790/B1. 2/72	„ Haselnuss vegetativ vermehrt
DK 631.354.028		DK 635.969:634.71	
BS 3665:Part 3/73	Agricultural pick-up reel tines	TGL 7790/B1. 4/72	„ Himbeere und Brombeere
DK 631.55		DK 635.969:634.72	„ Johannisbeeren und Stachelbeeren
TGL 20 887/B1. 2/72	Saat- und Pflanzgut. Arbeitsverfahren der Saatguternte. Sikkation-Beta-Rübensamenträger	TGL 7790/B1. 3/72	
DK 633.1		DK 636.086.2	
TGL 22 292/B1. 9/72	Prüfung von Getreideneuzüchtungen. Roggenmehlbackversuch	TGL 22 797/B1. 4/72	Futtermittel. Heu, Stroh und Spreu. Klee grasheu
TGL 22 292/B1. 25/72	Prüfung von Getreideneuzüchtungen. Bestimmung der löslichen direkt reduzierenden Kohlenhydrate	DK 636.2:636.082	
TGL 22 292/B1. 26/72	Prüfung von Getreideneuzüchtungen. Bestimmung des Schleimstoffgehaltes und der Schleimstoffviskosität	TGL 20 834/B1. 1/72	Viehwirtschaft-Rinder. Leistungs- und Zuchtwertprüfung. Stallgefährtinnenvergleich
TGL 22 292/B1. 27/72	„ Bestimmung der Sedimentierungsgeschwindigkeit von Roggen und Roggenmehl	TGL 20 834/B1. 2/72	„ Nachkommenprüfung in Bullenprüfstationen
TGL 22 292/B1. 28/72	„ Bestimmung der Wasseraufnahmefähigkeit und der Kneteigenschaften von Roggenmehl	TGL 20 834/B1. 3/72	„ Euterformbewertung
TGL 22 292/B1. 29/72	„ Bestimmung des Amylose-Amylopektinverhältnisses in Mehl	TGL 20 834/B1. 4/72	„ Nachkommenprüfung auf Mastleistung und Schlachtkörperwert bis 400 kg Mastendmasse
TGL 22 292/B1. 30/72	„ Kolorimetrische Bestimmung des Pentosangehaltes	TGL 20 834/B1. 5/72	„ Melkbarkeitsprüfung
		TGL 20 837/B1. 1/72	Viehwirtschaft-Rinder. Kennzeichnung und Dokumentation. Kennzeichnung
		TGL 20 837/B1. 2/72	„ Dokumentation
		DK 636.2:636.082.453.5	
		TGL 22 261/B1. 2/71	Künstliche Besamung — Riner. Aufbereitung, Lagerung und Transport von Bullensperma gefrierkonserviert

- DK 637.143
TGL 7518/Bi. 1/72 Milch und Milcherzeugnisse.
Dauermilcherzeugnisse.
Milchpulver
- DK 637.143.001.4
TGL 26 208/Bi. 14/72 „ Sensorische prüfung.
Milchpulver
- DK 637.223
TGL 2905/Bi. 1/72 „ Butter mindestens 74% Fett
- DK 637.247
TGL 6838/Bi. 1/72 „ Sauermilcherzeugnisse.
Buttermilch, Geschlagene
Buttermilch, Buttermilch-
zubereitung
- DK 64.06—83:621.316.923.2
BS 1362/73 General purpose fuse links for
domestic and similar purposes
(primarily for use in plugs)
- DK 664.931
TGL 26 617/Bi. 1/72 Fleischkonserven. Vollkonserven
- DK 665.222
TGL 7915/Bi. 1/72 Tierische Fette ausgeschmolzen.
Schweineschmalz
- DK 666.631:620.1
BS 784/73 Chemical stoneware
- DK 669.18—436.1
TGL 24 519/72 Mahlkugeln aus Stahl, warm
gepresst
- DK 669-418.25.016
TGL 23 035/72 Breitband kalt gewalzt aus weichen
unlegierten Stählen
Technische Lieferbedingungen
- TGL 23 036/72 „ Abmessungen
- DK 669.586.6:669.1.056.9
BS 4921/73 Sherardized coatings on iron and
steel articles
- DK 677.017.25:531.751
BS 4784/73 The determination of correct in-
voice mass (weight) of textiles
- DK 678.05
TGL 26 543/Bi. 1/72 Plast- und Elastverarbeitungsma-
schinen. Verschäumer für Poly-
styrol kontinuierlich arbeitend.
Baugrößen
- DK 681.846.7
TGL 15 552/Bi. 2/71 Magnetische Signalspeicherung.
Magnetbänder und Magnetfilme
für die Speicherung von Tonsig-
nalen. Bestimmung der elektro-
akustischen Eigenschaften
- DK 685.31.03:677.064
TGL 24 155/72 Textile Flächengebilde für Schuh-
werk. Technische Forderungen.
Prüfvorschriften
- DK 685.312.13
TGL 15—100/72 Absätze und Absatzfüllteile.
Begriffe. Arten
- DK 687.1.004.1
TGL 26 996/Bi. 2/72 Lederwarenerzeugnisse
Lange Hosen aus Leder für
Damen, Herren und Kinder.
Gütevorschrift
- TGL 26 997/Bi. 2/72 „ Hosen aus Kunstleder für
Damen, Herren und Kinder.
Gütevorschrift
- TGL 26 997/Bi. 3/72 „ Röcke aus Kunstleder für
Damen und Mädchen.
Gütevorschrift
- DK 725.215
TGL 10 732/Bi. 1/72 Verkaufsstellen. Verkaufsraum-
flächen bis 1000 m². Bautechni-
sche und brandschutztechnische
Forderungen

JUS
JUS
JUS
JUS
JUS
JUS
JUS
JUS
NOVO

izdanja jugoslovenskog
zavoda
za standardizaciju

- ▶ bilten standardizacija
- ▶ jugoslovenski standardi
- ▶ katalog JUS
- ▶ zbirke JUS
- ▶ inostrani standardi

41

428/1973

700020444,7

